

ΘΕΡΜΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΕΙ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ

Τό περιοδικό «Διάλογος», πού ἐκδίδεται ἀπό τήν «Πανελλήνια Ένωση Γονέων γιά τήν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἀτόμου» (Π.Ε.Γ.) ἀποτελεῖ πολύτιμο ὄργανο στόν ποιμαντικό τομέα τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας. Πιστεύουμε ὅτι ὁ «Διάλογος» εἶναι ἕνα ἀπαραίτητο περιοδικό, μοναδικό στό εἶδος του, στήν ὀρθή ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καί ὑπηρετεῖ πιστά τό ἔργο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων.

Τόν «Διάλογο» ἐξέδωσε γιά πρώτη φορά ὁ μακαριστός π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος τό 1994 καί κυκλοφορεῖ ἔκτοτε δωρεάν μέχρι σήμερα, ἀνελλιπῶς, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἀνά τρίμηνο (4 τεύχη τό χρόνο), σέ 5.000 ἀντίτυπα. Σήμερα κυκλοφορεῖ, μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τό 73^ο τεύχος.

Τό περιοδικό ἐκδίδεται μέ ἐπιχορηγήσεις καί προαιρετικές εἰσφορές τῶν ἀναγνωστῶν του, ὅμως σήμερα δυστυχῶς, οἱ οικονομικές δυνατότητες τῆς Π.Ε.Γ. δέν ἐπαρκοῦν πλέον γιά τή συνέχιση τῆς ἐκδόσεως.

Ἐνώπιον αὐτῆς τῆς καταστάσεως, παρακαλοῦμε ὅσους ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μᾶς ἐνισχύουν οικονομικά, μέ διάφορα ποσά, νά συνεχίσουν τό θεάρεστο ἔργο τῆς τακτικῆς αὐτῆς συνδρομῆς, ὥστε ὁ «Διάλογος» νά μπορέσει νά συνεχίσει τήν προσφορά του στόν εὐαίσθητο αὐτό ποιμαντικό τομέα τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅσοι πάλι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας δέν ἔτυχε νά μᾶς συνδράμουν μέχρι σήμερα, ἄς ἀναλογιστοῦν ὅτι καί σέ περίοδο κρίσε-

ως, μία μικρή ἔστω οικονομική ἐνίσχυση δέν θα ἐπιτρέψει τήν ἀναστολή τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἐπειδή ἀντιμετωπίζουμε τόν κίνδυνο τῆς ὀριστικῆς διακοπῆς τῆς κυκλοφορίας τοῦ «Διαλόγου» διότι τά ἔξοδα ἐκτύπωσής του, ἀνερχόμενα σέ 1.600 € καί τῆς ἀποστολῆς του μέσω Ε.Λ.Τ.Α., σέ 1.500 € φθάνουν συνολικῶς στό ποσό τῶν 3.100 € ἀνά τεύχος καί 12.400 € γιά 4 τεύχη κατ' ἔτος, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά λάβουμε σειρά νέων μέτρων, ὥστε καί νά ἐπιβιώσει ὁ «Διάλογος» καί νά συνεχίσει νά φτάνει δωρεάν σέ ὅσους τόν ἔχουν ἀνάγκη κι ἐπιθυμοῦν νά τόν λαμβάνουν.

Ὡς πρῶτο μέτρο, ἤδη μειώσαμε τόν ἀριθμό τῶν τευχῶν πού θά μποροῦσε νά μειωθεῖ εἰσέτι ἂν ἀφαιρέσουμε ἀπό τή βάση δεδομένων μας παραλήπτες πού στήν οὐσία δέν ὑφίστανται ἢ πού ἐκδήλωσαν ἐνδιαφέρον γιά τό περιοδικό πρὶν πολλά χρόνια, ἀλλά σήμερα ἄλλαξαν διεύθυνση, χωρίς νά μᾶς ἐνημερώσουν ἢ δέν ἐνδιαφέρονται πλέον γιά διαφόρους λόγους.

Γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, ἀπευθύνουμε θερμή ἔκκληση πρὸς ὅσους παραλήπτες τοῦ περιοδικοῦ δέν ἐπιθυμοῦν πλέον νά τό λαμβάνουν, νά **ἐπικοινωνήσουν μαζί μας τηλεφωνικῶς (τηλ. 210 6396 665) ἢ γραπτῶς** ὥστε νά μπορέσουμε νά ἀντιμετωπίσουμε σωστά τό ὅλο πρόβλημα.

Τέλος, θά θέλαμε νά εὐχαριστήσουμε θερμά ὅλους ὅσους συνεργάζονται μαζί μας στή σύνταξη καί κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ μας καί ὅσους μᾶς στηρίζουν οικονομικά στή δύσκολη πράγματι, ἀλλά πολύτιμη αὐτή προσπάθειά μας.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΙΑΝΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΙΑΝΩΝ¹

Μία ακόμη περίπτωση

τοῦ Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου.
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Α. Π. Θ.

Ὁ παγκόσμιος Πεντηκοστιανικός - «Χαρισματικός» χώρος δέν ἔχει, μεταξύ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων του, μόνο τή χαοτική ὑποδιαίρεσή του, ὅπως τόν κατηγοροῦν καί οἱ ἴδιοι οἱ προτεστάντες², ἀλλά ταυτοχρόνως ἔχει καί ὡς γνώρισμα τήν κριτική μιᾶς πεντηκοστιανικῆς κίνησης ἐναντίον ἄλλων γιά διάφορες διδασκαλίες καί λατρευτικές πρακτικές πού ἔχουν υἰοθετήσῃ.

Δέν ὑπάρχει πεντηκοστιανική αἰρετική κίνηση στόν κόσμο πού νά μήν ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία καί ὅτι τηρεῖ μέ ἀπόλυτη πιστότητα τήν Ἁγία Γραφή. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ἔρχονται ἐκπρόσωποι καί κινήσεις τοῦ ἴδιου χώρου, πού κατηγοροῦν ἄλλους Πεντηκοστιανούς ὅτι ἀθετοῦν τό εὐαγγέλιο καί διδάσκουν ἀντιευαγγελικές θέσεις ὡς δῆθεν χριστιανικές.

Ταυτοχρόνως ὁμως, γιά λόγους ἐξωραϊσμοῦ τῆς πραγματικότητας, σχετικά μέ τό πεντηκοστιανικό -«χαρισματικό» χάος, ἀλλά καί γιά προφανεῖς σκοπιμότητες προβαίνουν σέ διάφορες διακηρύξεις καί διαβεβαιώσεις. Μία τέτοια τοποθέτηση ἔχει ἐκφραστεῖ παλαιότερα καί ἔχει καταγραφεῖ στόν «Χριστιανισμό», δημοσιογραφικό ἔντυπο τῆς «Ἐλευθέρας Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Πεντηκοστῆς» καί μάλιστα ὡς ἀπάντηση τοῦ χώρου σέ ἐρώτημα ἀνα-

γνώστριας πρὸς τήν ἐφημερίδα τους γιά τό ποιοί εἶναι καί τί πιστεύουν.

Ἀναφέρουν πολύ χαρακτηριστικά, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἐκεῖ: «Οἱ χριστιανοί τῆς Πεντηκοστῆς μέ τήν πλήρωση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τό θαῦμα τῶν ξένων γλωσσῶν, ἔχουν ἐνοποιηθεῖ σέ μία διδασκαλία πού εἶναι πάγια καί τήν πιστεύουν σέ 224 χῶρες, πού ὑπάρχουν καί κηρύττουν»³.

Ὁ ἴδιος ὁ χώρος ὁμως μᾶς ἀποκαλύπτει καί κάτι ἄλλο πού ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τόν παραπάνω ἰσχυρισμό, καθὼς μέμφεται ἄλλες πεντηκοστιανικές κινήσεις, σχετικά μέ τό θεσμό τῆς δεκάτης πού ἔχουν υἰοθετήσῃ.

Οἱ μαρτυρίες τοῦ χώρου εἶναι ἀποκαλυπτικές. Ἄς τίς δοῦμε:

α) «Οἱ ἐκκλησίες ἔχουν θεσπίσει μέ μεγάλο φανατισμό τά δέκατα (...). Μεταφέρανε λοιπόν τά δέκατα στή Καινή Διαθήκη πού δέν τά γράφει πουθενά καί ὑποχρεώνουν τοὺς πιστοὺς νά δίνουν τό 10% τοῦ μισθοῦ τους στήν ἐκκλησία (...). Κι ἔτσι οἱ ποιμένες καί οἱ ἐκκλησίες γίνονται πᾶμπλουτες, οἱ δέ πιστοὶ καταπιέζονται»⁴.

β) «Ποῦ βρῆκαν ὁμως γραμμένο οἱ σημερινοὶ κήρυκες καί ποιμένες καί ιδιαίτερα τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Πεντηκοστῆς τό σύστημα αὐτό, νά ἀπαιτοῦν ἀπό τά μέλη τῶν ἐκκλησιῶν τους, νά δίνουν τό 10% τῶν εἰσοδημάτων τους στήν ἐκκλησία; (...) Οἱ ἐκκλησίες σήμερα σκανδαλίζουν τοὺς ἀνθρώπους μέ τά δέκατά τους. Πιέζουν

1. Τό ἄρθρο αὐτό ἀφιερώνεται στή μνήμη ἐνὸς σπουδαίου καί ἀθόρυβου ἀγωνιστῆ ἐναντίον τῆς ποικιλόμορφης πλάνης καί προμάχου τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τοῦ π. Δανιὴλ Γούβαλη (1940-2009).

2. Βλ. J. F. Mac Arthur, Jr., *Charismatic Chaos*, Grand Rapids, Michigan 1992.

3. Βλ. Χριστιανισμός, Ἀρ. Φ. 101, Ἀπρίλιος 1992, σ. 7.

4. Βλ. Χριστιανισμός, Ἀρ. Φ. 30, Ἰούνιος 1988, σ. 3.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ¹

του κ. Γεωργίου Κρίππα, Δρ. Συντ. Δικαίου

Ως γνωστόν, από πολλές πλευρές μᾶς αντιτάσσεται, ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες εἶναι ἴσες· καλύπτονται ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ

1. Εἰσήγηση στὴν Στ' Συνάντηση «Διορθοδόξου Δικτύου Πρωτοβουλιῶν Μελέτης Θρησκευτῶν καὶ Καταστροφικῶν Λατρειῶν», 19-22/9/2013, Χατζηδημόβο Βουλγαρίας.

καὶ στενοχωροῦν τοὺς εἰλικρινεῖς χριστιανούς πού πολλές φορές ἀδυνατοῦν νά δώσουν ἀκριβῶς τὸ 10% καὶ οἱ ἐκκλησίες καὶ προπαντός οἱ κήρυκες καὶ ποιμένες γίνονται πάμπλουτοι καὶ στό τέλος τὸ ρίχνουν στή χλιδὴ καὶ στήν πολυτέλεια⁵.

γ) Ἡ τρίτη μαρτυρία μέ ἀντικείμενο πάλι τὴν παρουσία τῶν δεκάτων σέ διάφορες Πεντηκοστιανικές ομάδες εἶναι ἀκόμη πιὸ ἀποκαλυπτική: «Οἱ ἐκκλησίες τῆς Πεντηκοστῆς πού ἔχουν καὶ ὑγιαίνουσα διδασκαλία ἔχουν μολυνθεῖ ἔστω καὶ λίγο ἀπὸ διδασκαλίες τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ»⁶.

Διαβάζοντας κάποιος αὐτές τίς μαρτυρίες ἀναρωτιέται τί νά πρωτοεπισημάνει.

α) Τὴ διάψευση ἀπὸ τὸν ἴδιο χῶρο καὶ τὸ ἴδιο ἔντυπο τοῦ ἰσχυρισμοῦ σχετικά μέ τὴν διδασκαλία τῶν Πεντηκοστιανῶν ὅτι «ἔχουν ἐνοποιηθεῖ σέ μία διδασκαλία πού εἶναι πάγια».

β) Τὸν ἰσχυρισμό τῶν ἰδίων ὅτι ἔχουν ομάδες πού διδάσκουν ἀντιευαγγελικές διδασκαλίες ὡς εὐαγγελικές καὶ μάλιστα μέ «μεγάλο φανατισμό», κατὰ δήλωσή τους καὶ θέτουν τὸ ἐρώτημα: «Ποῦ βρῆκαν ὁμως γραμμένο οἱ σημερινοὶ κήρυκες καὶ ποιμέ-

ἐλευθερία· προστατεύονται ἐξ ἴσου κ.λπ. καὶ καμία δέν μπορεῖ, νά κατακριθεῖ, ὅτι παραβιάζει βασικές ἀρχές, ἐπομένως τὸ θέμα «αἱρέσεις ἢ ἐπικίνδυνες αἱρέσεις» καὶ προστασία ἔναντι αὐτῶν εἶναι ἀπαράδεκτο καὶ ἀντισυνταγματικό.

νες καὶ ἰδιαίτερα τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Πεντηκοστῆς τὸ σύστημα αὐτό, νά ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὰ μέλη τῶν ἐκκλησιῶν τους, νά δίνουν τὸ 10% τῶν εἰσοδημάτων τους στήν ἐκκλησία;».

γ) Ἄν αὐτοὶ οἱ Πεντηκοστιανοὶ κήρυκες καὶ ποιμένες, ὅπως τοὺς κατηγοροῦν ἄλλοι Πεντηκοστιανοὶ, ἔχουν «μολυνθεῖ», κατὰ δήλωσή τους, ἀπὸ διδασκαλίες τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τότε τί εἶδους πνεῦμα εἶναι αὐτό πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι παρόν σέ ομάδες πού ἀθετοῦν τὸ εὐαγγέλιο καὶ διδάσκουν ἀντιευαγγελικές διδασκαλίες;

δ) Ἄν οἱ ἐν λόγῳ Πεντηκοστιανές κινήσεις μέ τὰ δέκατα, κατὰ δήλωσή τους, «καὶ προπαντός οἱ κήρυκες καὶ ποιμένες γίνονται πάμπλουτοι καὶ στό τέλος τὸ ρίχνουν στή χλιδὴ καὶ στήν πολυτέλεια» ἢ «οἱ ποιμένες καὶ οἱ ἐκκλησίες γίνονται πάμπλουτες, οἱ δέ πιστοὶ καταπιέζονται» τί ἔγινε ἐν προκειμένῳ, τὸ αὐταρέσκως προβαλλόμενο καὶ ἢ ὑποτιθέμενη «πλήρωση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὸ θαῦμα τῶν ξένων γλωσσῶν»; Τί εἶδους πνεῦμα εἶναι παρόν στίς συνάξεις τους;

Φυσικά γιὰ τὸν Ὀρθόδοξο χριστιανό ἢ ἀπάντηση εἶναι εὐκόλη. Εἶναι μία ἐπιπλέον ἀπόδειξη ἢ πολεμικὴ τῶν Πεντηκοστιανῶν ἐναντίον Πεντηκοστιανῶν ὅτι ἐν προκειμένῳ βρισκόμαστε σ' ἓνα χῶρο, στὸν ὁποῖο εἶναι ἐκδηλῆ ἢ «ἐνέργεια πλάνης» (Β' Θεσ. 2, 11).

5. Βλ. Χριστιανισμός, Ἀρ. Φ. 32, Αὐγούστος 1988, σ. 4.

6. Βλ. Χριστιανισμός, Ἀρ. Φ. 37, Ἰανουάριος 1989, σ. 1.

Κατ' ἀρχήν, ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων αὐτῶν πρέπει, νὰ παρατηρήσουμε, ὅτι σὲ μία δημοκρατική κοινωνία κανένας δὲν μπορεῖ, νὰ παριστάνει τὸν συνταγματολόγο καὶ νὰ ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ τάδε ἢ ἡ δεῖνα ἐνέργεια εἶναι ἀντισυνταγματική κ.λπ. ἐπειδὴ ἀφορᾷ τὶς αἰρέσεις καὶ τὴν ἔναντι αὐτῶν προστασία.

Σὲ ὅλα τὰ κράτη ὑπάρχει διάταξη εἰς τὸ Σύνταγμα, ἢ ὁποῖα ὀρίζει, ὅτι ἐπὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ ἀντισυνταγματικότητος ὀρισμένης ἐνεργείας ἢ δράσεως ἀποφαίνονται τὰ δικαστήρια. Εἰς δὲ τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ὑπάρχει εἰδικὸ πανευρωπαϊκὸ ὄργανο, τὸ ὁποῖο ἀποφαίνεται, περὶ τοῦ ἔαν κάποια ἐνέργεια ἀποτελεῖ ἢ ὄχι παραβίαση ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐν προκειμένῳ παραβίαση τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Τὸ ὄργανο αὐτὸ εἶναι, ὡς γνωστόν, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Μέχρι σήμερον τὸ ἐν λόγῳ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον δὲν εἶχε ἀποφανθεῖ, ἔαν καὶ κατὰ πόσον, ὀρισμένες αἰρέσεις εἶναι ἐπικίνδυνες καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν δικαιούμεθα νὰ ἀντιτασσόμεθα εἰς αὐτὰς καὶ ἰδιαίτερος ἢ ἐπίσημη Ἐκκλησία. Ἔτσι, ἐλλείπει ἀποφάσεως τοῦ ἐν λόγῳ Δικαστηρίου, πάρα πολλοί, ἐκμεταλλεόμενοι τὸ δεδομένον αὐτό, μᾶς κατέκριναν καὶ μάλιστα ἄφηναν ὑπόνοιαν, ὅτι ἀντιτασσόμενοι εἰς τὶς αἰρέσεις παραβιάζουμε τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, κ.λπ. Καὶ βεβαίως, τὰ ἔναντιόν τους ἐπιχειρήματά μας ἦσαν κατὰ ἓνα μέρος ἀποδυναμωμένα.

Σήμερα, εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστη θέσιν, νὰ πληροφορήσουμε τὸ ἀκροατήριόν μας, ὅτι τὴν 9ῃ Ἰουλίου 2013 τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, συνελθόν εἰς ὀλομέλεια καὶ ἐκδικάζον μίαν ὑπόθεσιν ἀφορώσα τὴν ἴδρυσιν συνδικαλιστικῆς ἐνώσεως τῶν ἱερέων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, ἐξέδωκε, ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἡμερομηνίαν, μία ἀπόφασιν² γιὰ

τὸ θέμα αὐτό³. Ἡ ἀπόφασιν αὐτὴ εἰς τὴν παράγραφον 165 ἀναφέρεται εἰς τὶς αἰρέσεις ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς, εἰς ἑλληνικὴν μετάφρασιν:

«Ὁ σεβασμὸς τῆς αὐτονομίας τῶν θρησκευτῶν, πού εἶναι ἀνεγνωρισμένους ὑπὸ τοῦ κράτους συνεπάγεται τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὰς τοῦ δικαιώματος κατὰ τοὺς κανόνες καὶ τὰ συμφέροντά τους, νὰ ἀντιδρῶν ἔναντιόν σχισματικῶν κινήσεων, πού ἀναφύονται εἰς τοὺς χώρους τους καὶ μπορεῖ νὰ ἐμφανίζουσι κίνδυνον γιὰ τὴν συνοχὴν τους καὶ τὴν ἐνότητά τους. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐπομένως εἰς τὶς κρατικὰς ὑπηρεσίας, νὰ ἀναλαμβάνουσι ρόλον διαιτητοῦ μεταξὺ τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σχισματικῶν κινήσεων, πού ὑπάρχουσι ἢ πού θὰ ἐμφανισθοῦν προσεχῶς εἰς τοὺς χώρους τους».

Ἐν ὄψει ἐπομένως τῆς πολὺ σπουδαίας αὐτῆς παραγράφου τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου προκύπτουσι ἐφεξῆς τὰ ἑξῆς δεδομένα:

1) Εἰς τὴν ἐπίσημην Ἐκκλησίαν ἀναγνωρίζονται (δηλ. θεσμοθετοῦνται) ἰδιαίτερες ἀρμοδιότητες δράσεως καὶ τοποθετήσεως τῆς ἔναντι τῶν αἰρέσεων.

2) Οἱ ἐν λόγῳ ἀναγνωριζόμενες εἰς τὴν ἐπίσημην Ἐκκλησίαν ἀρμοδιότητες ἀφοροῦν ὁποιοδήποτε θέμα ἀφορῶν τὶς αἰρέσεις χωρὶς κανέναν ἀπολύτως περιορισμό.

3) Οἱ ἀρμοδιότητες αὐτὰς δὲν θεωροῦνται πλέον οὔτε παράνομες, οὔτε ἀντισυνταγματικές.

4) Ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν ἐπίσημην Ἐκκλησίαν τὸ δεδομένον, ὅτι οἱ αἰρέσεις, ἰδίως οἱ ἐπικίνδυνες, ἀποβαίνουσι εἰς βλάβην τῆς καὶ τὴν θίγουσι πολλαπλῶς. Ἐφ' ὅσον ἐπομένως εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν προσβολῆς ἔναντιόν τῆς, δικαιούται, νὰ ἀμυνθεῖ. Εὐρισκομένη δὲ εἰς κατάστασιν ἀμύνης ἔχει τὴν εὐχέρεια, νὰ ἐπιλέξει ἢ ἰδίᾳ κυριαρχικῶς τὰ μέσα ἀμύνης πού θὰ χρησιμοποιήσῃ. Ὡς

πίνων Δικαιωμάτων τῆς 9ῆς Ἰουλίου 2013, ὑπόθεσιν «Sindicatul "Pastorul cel Bun" c. Roumanie», προσφυγὴ No 2330/09.

3. Συνδικαλισμὸς ἱερέων καὶ πότε ἐπιτρέπεται.

2. Απόφασιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρω-

ΜΕΘΟΔΟΙ «ΑΥΤΟΒΕΛΤΙΩΣΗΣ» ΚΑΙ «ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ»: ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ;¹

τῆς κ. Ελένης Ανδρουλάκη

(β' μέρος)

5. Τό αποκρουφιστικό υπόβαθρο τοῦ NLP

Ο NLP προωθείται μέσα από σεμινάρια και όμιλίες σε χώρους κατεξοχήν αποκρουφιστικούς και μέσα από δημοσιεύσεις σε αποκρουφιστικά έντυπα και σε γιογικικές και αποκρουφιστικές ιστοσελίδες. Πολλοί

1. Ίερά Μητρόπολις Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης.

Τά περιεχόμενα τοῦ ἐν λόγω ἄρθρου ἀποτελοῦν ἀπόψεις ἐπιστημονικές. Ἡ ἀρθρογράφος δέν ἔχει τήν πρόθεση νά προσβάλλει τήν τιμή καί τήν ὑπόληψη κανενός, τίς ὁποῖες δηλώνει ὅτι σέβεται ἀπολύτως.

ἀποκρουφιστές μελετοῦν καί ἐφαρμόζουν τόν NLP καί συχνά συναντοῦμε διπλές ιδιότητες ὅπως: δάσκαλος γιόγκα καί σύμβουλος NLP, σύμβουλος φένγκ σουϊ καί NLP, ρέικι καί NLP «master» κλπ.

Ἀνάμεσα στίς κεντρικές ἀξίες τῆς Παγκόσμιας NLP Κοινότητας εἶναι καί ἡ «Συμπαντική Ἀγάπη», ὅπου τό ζητούμενο εἶναι «νά συνδεθοῦμε μέ τήν πηγὴ ἐνέργειας μέσα στοὺς ἄλλους»². Ὁ ἕνας

2. www.nlpu.com/Values.html

ἐκ τούτου δικαιούται π.χ., νά κατακρίνει δημοσία τίς αἰρέσεις, νά προειδοποιεῖ τοὺς πιστοὺς περὶ τῆς ἐπικινδυνότητός τους μέ ὅποιοδήποτε μέσον, νά ἰδρύει ἀντιστασιακές ὑπηρεσίες κεντρικές καί περιφερειακές, μέ τίς ὁποῖες οἱ κρατικές ἀρχές ὑποχρεοῦνται νά συνεργάζονται, νά ζητᾶ τήν συνδρομὴ τῶν κρατικῶν ἀρχῶν πρὸς ἐπιβολή τῆς ἀντιστασιακῆς τῆς ἔργου, νά ἐπεμβαίνει σέ εὐαίσθητους χώρους κρατικῆς ἀρμοδιότητος πρὸς ἐνημέρωση τοῦ κοινοῦ, ὅπως π.χ. εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα, τὰ νοσοκομεῖα, τόν στρατό κ.λ.π. Εἰδικῶς γιὰ τόν στρατό ὑπενθυμίζουμε καί μίαν ἄλλη ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἡ ὁποία ἀφορᾶ στήν Ἑλλάδα. Πρόκειται διὰ τήν ἀπόφαση τῆς 24.2.1998⁴, ἡ ὁποία ἐπικυρώνει καταδίκη ἐπὶ προσηλυτισμῶ ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων εἰς βάρος ἀξιωματικῶν τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας, οἱ ὁποῖοι ἐπεχείρη-

σαν νά προσηλυτίσουν εἰς τήν αἵρεση τῶν πεντηκοστιανῶν στρατιῶτες πού εἶχαν ὑπό τίς διαταγές τους. Ἄρα κατοχυροῦνται καί ἡ πρόσβαση τῆς Ἐκκλησίας καί εἰς τόν στρατό πρὸς προστασία τῆς ἐναντι τῶν αἰρέσεων.

5) Οἱ προαναφερόμενες ἀρμοδιότητες πού ἀναγνωρίζονται ἐγκύρως εἰς τήν ἐπίσημη Ἐκκλησία ἀναφέρονται ἐδῶ ἐνδεικτικῶς καί ὄχι περιοριστικῶς. Ἐπομένως καί κάθε ἄλλη ἀρμοδιότης προσήκουσα εἰς τό ὡς ἄνω σχῆμα μπορεῖ νά ἀσκηθεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία καί μάλιστα ὑπὸ τήν κάλυψη τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

6) Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω συνιστῶ εἰς τοὺς παρόντας ἐκπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν, νά ἐνημερώσουν τίς ἀρμοδιες κρατικές τους ὑπηρεσίες, περὶ τῶν νέων ἀρμοδιοτήτων πού ἀναγνωρίζονται εἰς τήν Ἐκκλησία ἀπό τήν προαναφερομένη ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων καί νά ζητήσουν καί τήν συνδρομήν τους.

4. Ὑπόθεση Λαρίσης κατὰ Ἑλλάδος.

ἀπό τούς δημιουργούς τοῦ NLP, ὁ Richard Bandler, ἀσχολήθηκε σέ βάθος καί μέ τό σαμανισμό³, ἐνῶ ὁ Fritz Perls, ἀπό τόν ὁποῖο ἐλήφθη ἡ ἔμπνευση γιά τή δημιουργία τοῦ NLP, ἔμεινε γιά κάποιο διάστημα σέ μοναστήρι ζέν καί πέρασε ἀπό τήν ἐκπαίδευση τῆς Σαηεντολογίας. Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ NLP προήλθε καί ἀπό τή μελέτη τῶν ὑπνωτιστικῶν τεχνικῶν τοῦ Milton Erickson. Ὁ νευρογλωσσικός προγραμματισμός ἔχει χαρακτηριστεῖ «**σύγχρονη μορφή ὑπνώσεως ἐνῶ εἶναι κάποιος ξύπνιος**»⁴. Ἡ ὑπνώση, ὑπενθυμίζουμε, εἶναι ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ ἀποκρυστισμοῦ ἐδῶ καί χιλιάδες χρόνια.

Ὁ νευρογλωσσικός προγραμματισμός βασίζεται σέ καθαρά «Νεοεποχίτικες» ἀρχές, ὅπως τήν πίστη στό ἀνεξάντλητο δυναμικό τοῦ ἀνθρώπου, τό ὁποῖο «πραγματώνεται» διαμέσου τῆς πρόσβασης στό ὑποσυνείδητο. Οἱ τεχνικές τοῦ NLP περιλαμβάνουν **καθοδηγούμενες νοερές ἀπεικονίσεις, ἀσκήσεις ἀναπνοῆς, ὀραματισμούς, διαλογισμούς καί τεχνικές ὑπνωτισμοῦ**. Μέ αὐτές τίς τεχνικές πιστεύουν ὅτι ἐπηρεάζουν τήν πραγματικότητα καί μάλιστα, ὄχι ἀπλῶς τίς ἀσκοῦν, ἀλλά «στοχεύουν στή βίωση τῶν τεχνικῶν»⁵. Οἱ σύμβουλοι NLP διδάσκουν «τή λειτουργία τῆς ἀναπνοῆς γιά τήν ἐπίτευξη μιᾶς βαθύτερης συνειδητότητας καί τήν ἄμεση ἐπιτυχία ἀποτελεσμάτων»⁶. Μᾶς λένε: «ἀν ἀσχοληθεῖτε μέ τό διαλογισμό, θά ἀναπτύξετε καί τά δύο ἡμισφαίρια [τοῦ ἐγκεφάλου] καί θά βοηθήσετε στήν καλύτερη συνεργασία τους»⁷. Τά ἡμισφαίρια, ὅμως, οὕτως ἢ ἄλλως ἐργάζονται μαζί. Καί προσπαθοῦν νά μᾶς πείσουν ὅτι «δέν ὑπάρχει

τίποτα καλύτερο ἀπό τό διαλογισμό»⁸. Ἐνῶ ὁ διαλογισμός, ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ, ἐλλοχεύει κινδύνους γιά τή σωματική, διανοητική καί πνευματική ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου⁹. Μέ ἀσκήσεις φαντασίας, νοερῆς ἀπεικόνισης καί διαλογισμοῦ, λένε, μπορεῖτε «νά ἀλλάζετε μιᾶ περιοριστική πεποίθηση, νά δημιουργήσετε μιᾶ ἐνδυναμωτική πεποίθηση [ἀλλά καί] νά ἀπαλλαγεῖτε ἀπό τούς πόνους στήν πλάτη»¹⁰! Διαβάζουμε σέ σχετικό ἔντυπο: «Ξεκίνησε ἀπό τό στόχο σου. Φαντάσου πῶς θά εἶναι ὅταν τόν ἐπιτύχεις. Δές τον μέ κάθε λεπτομέρεια... Φαντάσου ὅσο τό δυνατόν μπορεῖς περισσότερες λεπτομέρειες –πού βρίσκεσαι, τά ροῦχα πού φορᾶς... Ὅσο πλουσιώτερες οἱ λεπτομέρειες, τόσο ἰσχυροποιεῖται ἡ διαδικασία. Δές, ἄκου καί νιώσε τήν τελειότητα. Ὅ,τι βλέπεις (κι ὄ,τι ἀκοῦς καί νιώθεις) αὐτό καί θά λάβεις». «Ὁραματισθεῖτε τόν ἀριθμό 2 τρεῖς φορές καί εἰσέλθετε στόν ἰδιαίτερό σας χῶρο. Ὅταν εἴστε πλέον πνευματικά καί σωματικά χαλαρός, “δεῖτε” τόν ἰδιαίτερο ἀριθμό σας 1, ὀραματισθεῖτε τούς στόχους σας σάν νά ἔχουν συμβεῖ»¹¹, «δεῖτε νοερά τά ἐπιθυμητά ἀποτελέσματα»¹².

Μία ἀπό τίς βασικές τεχνικές τοῦ NLP εἶναι καί ἡ λεγόμενη «**τεχνική τῆς ἀγκυρας**» ἢ «**τεχνική τοῦ ἀγκιστροῦ**». Ἐδῶ ὁ στόχος εἶναι νά «πετύχουμε ἕνα ἐπίπεδο διαλογισμοῦ» καί νά «τό συνδέσουμε μέ μιᾶ συγκεκριμένη σωματική στάση»¹³, γιὰτί ἔτσι θεωρεῖται ὅτι κάθε φορά πού τό σῶμα θά παίρνει τή συγκεκριμένη στάση, θά ἀνακαλεῖται αὐτόματα ἡ ἴδια ἐμπειρία.

8. Νευρο-Γλωσσικός Προγραμματισμός γιά πρῶτάρηδες, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 73.

9. βλ. Ἐλένης Ἀνδρουλάκη, Γιόγκα καί Διαλογισμός: Νεοεποχίτικη θρησκευτική πρακτική μέ τό μανδύα τῆς ἀσκήσεως, «Διάλογος», τεύχη 44 & 45.

10. Νευρο-Γλωσσικός Προγραμματισμός γιά πρῶτάρηδες, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 182-183.

11. Dr Harry Adler, NLP – Ἡ νέα τέχνη καί ἐπιστήμη γιά νά ἀποκτήσετε αὐτά πού θέλετε, Ἀλκυών, 1999, σελ. 220.

12. ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 222.

13. Τρίτο Μάτι, τεύχος 74, Ἰανουάριος 1999.

3. www.nlplifetraining.com/general-articles/richard-bandler-on-healing.htm

4. <http://www.lifefocuscenter.com/hypfaq.htm#nlp>

5. Ἀπό ἐσωτερικό ἔντυπο Ἀθηναϊκῆς ἐταιρείας πού ἐκπαιδεύει στό νευρογλωσσικό προγραμματισμό.

6. <http://amaltheia.eu/>

7. Νευρο-Γλωσσικός Προγραμματισμός γιά πρῶτάρηδες, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 71.

Άλλες αποκρυφιστικές τεχνικές του NLP είναι ή μέθοδος «Swish» (Σουϊς), ο «κύκλος της άριστείας» και ή «θεραπεία της χρονογραμμής» (“Time Line Therapy”). Η τεχνική Swish περιλαμβάνει την απομάκρυνση «αρνητικῶν νοερῶν απεικονίσεων» μέ τόν ἤχο «φσστ». Ο κύκλος της άριστείας ἔχει νά κάνει μέ τή δημιουργία ἑνός μαγικοῦ κύκλου στό πάτωμα, στόν ὁποῖο εἰσέρχονται καί ἐκτελοῦν διάφορα τελετουργικά γιά νά διώξουν τήν «αρνητικότητα» καί νά αὐξήσουν τή «θετική σκέψη». Η θεραπεία της χρονογραμμής εἶναι ἄλλη μιά προχωρημένη αποκρυφιστική πρακτική πού βασίζεται στήν ὑπνωση καί ὑπόσχεται ὅτι θά «μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό ἀρνητικά συναισθήματα πού κλέβουν ἀπό τό σῶμα τή θεραπευτική του ἐνέργεια καί... ἀπό Περιοριστικές Ἀποφάσεις πού ἐμποδίζουν τό ὑποσυνείδητο νά κάνει ὅ,τιδήποτε γιά νά θεραπεύσει τό σῶμα»¹⁴.

Κλείνουμε μέ ἕνα παράδειγμα πρακτικῆς γιά «λύση ἐσωτερικῆς σύγκρουσης»: «Θέλω νά φανταστεῖς, ὅτι ὑπάρχει ἕνα τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ σου, πού ἀντιπροσωπεύει τή θετική ἄποψη τῆς συνήθειάς σου νά καπνίζεις. Φαντάσου, λοιπόν, τό τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ σου πού θέλει νά καπνίζεις, σέ ἕνα ἀπό τά χέρια σου, ἄς πούμε στό δεξί σου χέρι. Πρότεινε τό δεξί σου χέρι μπροστά καί μίλησε σέ ἐκεῖνο τό τμήμα. Πές του, μέ τή φαντασία σου, ὅτι ἀναγνωρίζεις τό γεγονός ὅτι αὐτό ἔχει μιά θετική πρόθεση, ὅταν σέ σπρώχνει νά καπνίζεις, καί ζήτησέ του νά σοῦ πει, ποιά εἶναι ή θετική πρόθεσή του σέ αὐτή τήν ἀπαίτηση... Εὐχαρίστησε τό τμήμα αὐτό γιά τήν ἀπάντησή του, πές του, ὅτι πραγματικά ἀναγνωρίζεις τή σημασία πού ἔχει γιά σένα ή συγκεκριμένη θετική πρόθεσή του καί εὐχαρίστησέ το γί' αὐτήν. Ὑστερα ἄφησε τό δεξί σου χέρι ἐκεῖ προτεταμένο στό δεξιά σου. Καί τώρα

φαντάσου μιά ἀναπαράσταση τοῦ ἄλλου τμήματος, μέ τήν ἀπαίτησή του νά κόψεις τό τσιγάρο, στό ἄλλο σου χέρι, στό ἄριστερό. Πρότεινε αὐτό τό χέρι μπροστά σου καί μίλησε στό τμήμα αὐτό... Καί τώρα μίλησε καί στά δύο τμήματα, καί βεβαιώσου ὅτι τό καθένα ἀναγνωρίζει τή θετική πρόθεση τοῦ ἄλλου καί τό γεγονός, ὅτι σέ ἕνα βαθύτερο ἐπίπεδο, καί τά δύο ἔχουν τήν ἴδια θετική πρόθεση»¹⁵. Πόσο ἐπιστημονικά καί Ὁρθόδοξα εἶναι ὅλα αὐτά;

6. Η διάδοση τοῦ NLP

Ο NLP ἔχει μεγάλη διάδοση καί στήν Ἑλλάδα τήν τελευταία περίπου δεκαετία. Ἄν ὁ NLP ἐφαρμοζόταν σέ χώρους μόνο ἐναλλακτικούς καί αποκρυφιστικούς, τά πράγματα θά ἦταν πιό ἀπλά. Η Dr Singer καί ή Dr Lalich, ἀλλά καί ἴστοσελίδες NLP, μᾶς πληροφοροῦν ὅτι στήν Ἀμερική ἐδῶ καί πολλά χρόνια «ἐκπαίδευση στόν NLP παρέχεται σέ ἑταιρεῖες ὅπως ή IBM, ή Hewlett-Packard, τά Mc Donald's, ή NASA· ἐπίσης, στόν Ἀμερικανικό στρατό, σέ Ἀμερικανικές Ὀλυμπιακές ὀμάδες καί σέ ἀναριθμητά συστήματα δημόσιων σχολείων»¹⁶.

Στό χῶρο τῆς ἐκπαίδευσης ἐπιχειρεῖται νά λυθεῖ τό ἄγχος τῶν ἐξετάσεων μέ NLP. Ἐπίσης, μᾶς λένε ὅτι ὁ NLP βοηθᾷ σέ μαθησιακές δυσκολίες, στή δυσλεξία, στή βελτίωση τῆς ὀρθογραφίας καί στήν ἐπιταχυνόμενη μάθηση. Συμβουλεύουν τοὺς ἐκπαιδευτικούς, ὅταν παρουσιάζουν διανοητική πληροφόρηση, νά μιλοῦν στό δεξί αὐτί τοῦ μαθητῆ καί στόν ἄριστερό του ἐγκέφαλο, ἐνῶ ὅταν παρουσιάζουν πληροφόρηση πού ἀφορᾷ σέ συναισθήματα, νά

14. <http://www.nlpcoaching.com/how-many-different-kinds-of-medicine-are-there/>

15. Δημητρίου Μπούκα καί Ροδιανῆς Βορεάδου, Ἡ τεχνολογία τῆς ἀλλαγῆς - Γνωριμία μέ τό NLP, Ἀριστεία, 2000, σελ. 181-182. Σημείωση: τό κείμενο πού παραθέτω χρησιμοποιεῖται γιά τήν θεμελίωση ἐπιστημονικῶν ἀπόψεων, μέ παραπομπή στό πρωτότυπο, πράγμα πού ἐπιτρέπεται ρητά ἀπό τό ἄρθρο 19 τοῦ νόμου 2121/93 περί πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.

16. Margaret Singer & Janja Lalich, Crazy Therapies: What Are They? Do They Work? Jossey-Bass, 1996, σελ. 168.

στέκονται στά δεξιά του μαθητή, για να του μιλούν στο αριστερό του αυτί. Επίσης, για τους λεγόμενους όπτικούς τύπους ο εκπαιδευτικός, λένε, θά πρέπει να γράφει στον πίνακα επάνω και προς τα αριστερά, για τους ακουστικούς ή πληροφορία θά πρέπει να γράφεται στο μέσο αριστερά, ενώ για τους κιναισθητικούς κάτω δεξιά¹⁷. Κάποιοι εκπαιδευτικοί καταλαβαίνουν άμεσαως την έλλειψη επιστημονικής βάσης των προαναφερθέντων και τά απορρίπτουν, κάποιοι όμως τά δοκιμάζουν, όπως εκείνος ο εκπαιδευτικός που δημοσίευσε άρθρο στην έφημερίδα Guardian. Λίγα από τά λόγια του: «Ο NLP διδάσκει τίς νοερές απεικονίσεις... Τό να φαντάζεσαι [όμως] την επιτυχία σε ένα μάθημα είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει στο αντίθετο αποτέλεσμα... Δοκίμασα πολλές από τίς τεχνικές του NLP για Έκπαιδευτικούς ... Όσπου να κάνω τίς... αναλύσεις μου, είχε διαφύγει της προσοχής μου ότι τά παιδιά κρέμονταν από τό ταβάνι και τά μισά έπιπλα ήταν έξω από τό παράθυρο»¹⁸.

Τό 2006 κυκλοφόρησε τό πρώτο Έλληνικό βιβλίο για παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς που «βασίζεται στο νευρογλωσσικό προγραμματισμό»¹⁹. Φέρει τόν τίτλο: «Ξεπετάξετε τό διάβασμα» και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ασκήσεις αναπνοής και καθοδηγούμενης φαντασίας²⁰. Επίσης, συστάσεις για τή χρήση του NLP βρίσκουμε από τό 1997 σε πανεπιστημιακό έγχειρίδιο διδασκαλίας ξένων γλωσσών. Εκτός από τούς ψυχολόγους, μεγάλες ομάδες καθηγητών ξένων γλωσσών εκπαιδεύο-

νται ένδελεχώς τά τελευταία χρόνια και στο νευρογλωσσικό προγραμματισμό. Στο Έργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Αθηνών διοργανώθηκε τό έτος 2004-2005 πολύωρο σεμινάριο για NLP που άπευθυνόταν σε επαγγελματίες συμβουλευτικής. Άλλο σεμινάριο NLP έλαβε χώρα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας τό 2005. Επίσης ο NLP παρουσιάστηκε τό 2011 στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Έκπαίδευση και Κοινωνική ένταξη εύάλωτων ομάδων». NLP βρίσκουμε και σε κέντρα συμβουλευτικής επαγγελματικού προσανατολισμού, σε ακριβοπληρωμένα σεμινάρια για διευθυντικά στελέχη, στελέχη τομέως πωλήσεων και υπευθύνους τμημάτων πολλών εταιρειών και σε σεμινάρια για ήθοποιούς.

Δωρεάν σεμινάρια NLP γίνονται από μή κερδοσκοπικούς οργανισμούς και διάφορες ομάδες με παραθρησκευτική δραστηριότητα. Να τονιστεί ότι «τά σεμινάρια NLP συχνά χρησιμεύουν ως δεξαμενές στρατολόγησης σε διάφορες οργανωμένες ομάδες»²¹.

Στό έξωτερικό υπάρχουν προτεστάντες πάστορες και βατικάνειοι μοναχοί που άσκουν NLP. Στήν Ελλάδα υπάρχουν ομάδες που συνδυάζουν δηλώσεις περί Όρθοδοξίας, με NLP και προχωρημένες αποκρυφιστικές πρακτικές. Κάποιες από αυτές διατηρούν ιστοσελίδες όπου αναρτούν εικόνες άγιων, ώραία εκκλησιαστικά κείμενα, βίντεο με μητροπολίτες και άγιορείτες, μαζί με κείμενα που παραπέμπουν σε άνατολικές πρακτικές και αποκρυφισμό. Ίσως έτσι εξηγείται ή διείδυση συμβούλων NLP στο χώρο όπου κατεξοχήν δέν ταιριάζουν, σε ένορίες και εκκλησιαστικά περιβάλλοντα. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή.

17. www.healthsurvey.com/nlpeducation.htm

18. <http://www.guardian.co.uk/education/2008/feb/26/schools.teaching>

19. Θεοφάνους Μπούκα, Δημητρίου Μπούκα, Ροδιανής Βορεάδου, Ξεπετάξετε τό Διάβασμα, Έπιμορφωτική Συμβουλευτική 2006, σελ. 10

20. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όσα γράφω άποτελούν άπόψεις επιστημονικές και δέν έχω καμία πρόθεση να προσβάλω τήν τιμή και τήν υπόληψη κανενός, τήν όποία δηλώνω ότι σεβόμαι δεόντως.

21. Dr Jean-Marie Abgrall, Healing or Stealing? Medical Charlatans in the New Age, Algona, 2001, σελ. 155-156.

7. Άλλες μέθοδοι²²

Στό νευρογλωσσικό προγραμματισμό βασίζονται διάφορα βιωματικά σεμινάρια σχετικά με τη μέθοδο Success Dynamics (ή Δυναμική της Έπιτυχίας), ή όποια κηρύττει τη «θετική σκέψη» και άλλες Νεοποχίτικες δοξασίες²³, γι' αυτό και έχει χαρακτηριστεί ασυμβίβαστη με την Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη από τη Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Έντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ίερων Μητροπόλεων για θέματα αίρέσεων και παραθρησκείας²⁴. Υπάρχουν ακόμη μέθοδοι που υποστηρίζουν ότι βασίζονται στην «αυτοβελτίωση», τη «θετική σκέψη» και τον αποκρουφισμό, όπως ή «Ψυχοδυναμική»²⁵ και τό Silva Mind Control²⁶.

Επίσης, υπάρχουν κάποιες ψυχοθεραπείες που προέρχονται από τό χώρο τῶν ανατολικῶν θρησκειῶν και μέθοδοι που στηρίζονται στη λεγόμενη «γυμναστική του μυαλού» (Brain Gym) ή χρησιμοποιούν CDs που απευθύνονται στό υποσυνείδητο ή «έγκεφαλικές μηχανές» (δηλαδή μηχανήματα που εκπαιδεύουν ή «ένισχύουν» τόν έγκέφαλο).

8. Οί κίνδυνοι

Η χρήση μεθόδων «αυτοανάπτυξης» και «αυτοβελτίωσης» απασχόλησε και τη Γαλλική UNADFI (Έθνική Ένωση Συλλόγων για τήν υπεράσπιση τής οικογένειας και του ατόμου από τίς αίρέσεις), ή όποια ασχολήθηκε, μεταξύ άλλων, και με τόν NLP, τή θεραπεία Γκεστάλτ, τή θετική

σκέψη, τίς βιοενεργειακές μεθόδους και τή Συναλλακτική Ανάλυση. Η UNADFI έπισημαίνει τούς έξης κίνδυνους από τή συμμετοχή σέ ομάδα «προσωπικής ανάπτυξης»: «**κίνδυνοι αποσταθεροποίησης, κίνδυνοι αλλοτρίωσης και παραμόρφωσης τής σκέψης και κίνδυνοι θυματοποίησης**». Διαβάζουμε στήν ίστοσελίδα της: «Οί πρακτικές που στοχεύουν στήν προσωπική ανάπτυξη αποτελούν ένα δίαιλο έπιλογής ώστε νά μεταδοθούν, μέ δόλιο τρόπο, οί ιδέες τής «Νέας Έποχής»: τά πιστεύω και οί μυστικο-εσωτεριστικές πρακτικές, ή σύγχυση μεταξύ ψυχικού και πνευματικού, ή ψευδο-επιστήμη ή βασισμένη στήν αστρολογία και στήν έποχή του Ύδροχόου, οί θεωρίες για τήν υγεία και τίς αρρώστιες. Σέ αυτά τά στάδια, ή σκέψη είναι κάτι παντελώς άχρηστο, δεδομένου ότι, τό συναίσθημα θεωρείται άνώτερο τής λογικής...

Είναι εύκολο για έναν έμψυχωτή που γίνεται άρχηγός, νά χειραγωγεί τόν άλλον μέ συμπεριφοριστικές τεχνικές «πλασάρωντας» τόν έαυτό του σαν κάποιον που γνωρίζει τά πάντα σχετικά με τήν ανθρώπινη ύπαρξη ενῶ, οί ψυχοτεχνικές που χρησιμοποιούνται δέν είναι, στήν πλειονότητά τους, μέθοδοι ή θεραπείες συμβατικές και δοκιμασμένες...

Η υπερπροσφορά σεμιναρίων προσωπικής ανάπτυξης μπορεί, υπό τήν έπήρεια τής μόδας, νά δημιουργήσει μιά τεχνητή ανάγκη. Ο θαυμασμός για τήν προσωπική ανάπτυξη παρακινεί πολλούς τσαρλατάνους νά εκμεταλλεύονται τήν άγορά για εύκολο πλουτισμό, στήν πλάτη [μέ τή βοήθεια] ανθρώπων που ξέρουν νά γοητεύουν και νά πείθουν μέ σκοπό νά έμπλακούν εύκολότερα σέ μιά τέτοια διαδικασία [πλουτισμού]. Ο κίνδυνος έλλοχεύει όταν πρόσωπα, σέ αναζήτηση του έαυτού τους, έπηρεάζονται και αφήνονται καταχρηστικά νά χειραγωγηθούν από τούς

22. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όσα γράφω αποτελούν απόψεις έπιστημονικές και δέν έχω καμία πρόθεση νά προσβάλλω τήν τιμή και τήν υπόληψη κανενός, τήν όποία δηλώνω ότι σέβομαι δεόντως.

23. βλ. Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού, Η Αποτυχία... τής «Δυναμικής τής Έπιτυχίας», Διάλογος, τεύχη 34-36.

24. Αλίαντος, 1995, άριθμός 349.

25. <http://www.psycho-dynamics.com/>

26. + π. Άντωνίου Αλεβιζοπούλου, Αυτογνωσία, Αυτοπραγμάτωση, Σωτηρία, έκδ. Ι. Μ. Νικοπόλεως, 1991, σελ. 65-88.

ΚΑΤΑΛΥΤΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

τῆς κ. Αικατερίνης Βασιλάκη, Μουσικοῦ.

(α' μέρος)

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἔχει γράψει πῶς ἡ μουσική ἔχει διττό σκοπό: «ἵνα τέρπη μὲν τό εὐήχον, ὠφελῆ δέ τό εὐσεβές»¹. Ἐγκριτοὶ ἐπιστήμονες καὶ μεγάλοι μουσικοὶ συμφωνοῦν ὅτι, ἡ πραγματικὴ ἀνθιση τῆς Μεγάλης Μουσικῆς στὴν Εὐρώπη προῆλθε

1. Σ.τ.Σ. Ὁ μέγας Πατὴρ ἀναφέρεται στὴν Βυζαντινὴ ψαλμωδία καὶ ὄχι φυσικὰ στὴν ἔντεχνη δυτικὴ μουσικὴ. Βλ. καί: http://www.matia.gr/library/ebook02_04/

ἀπὸ τὴν ἐξάπλωση τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ Δύση.

Ὁ μουσικολόγος Walter Abendrot παρατηρεῖ: «Ἡ πραγματικὴ κουλτούρα τῆς μουσικῆς εἶναι δημιούργημα τῆς Χριστιανικῆς Δύσης. Ἡ τέχνη, πού περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη περιβάλλεται ἀπὸ τό μυστήριο τοῦ μεταφυσικοῦ... δέν ἀνταποκρίθηκε... μέ ὄλους τούς ἤχους της, ὕστερα ἀπὸ παραμο-

πωλητές τοῦ «εὐ ζῆν». Τὰ σεκταριστικὰ κινήματα δέν εἶναι τὰ τελευταῖα σέ αὐτὴ τὴν ἀμφισβητούμενη ἀγορά, μέ διανομὴ διαφόρων «τέστ προσωπικότητος» καὶ ὀρισμένες ἄλλες προτάσεις-μέσα στρατολόγησης. Ἐπιβάλλεται σύνεση διότι ἡ ἀνακάλυψη τοῦ ἑαυτοῦ μας δέν ἀποτελεῖ ἓνα ἀπλό τυπικὸ γεγονός καὶ πρέπει νά εἴμαστε ἐπιφυλακτικοὶ ἀπέναντι σέ ὅσους ἰσχυρίζονται ὅτι μποροῦν νά διαφωτίσουν τὴν πολυσύνθετη, ἐκ φύσεως, ἀνθρώπινη προσωπικότητα»²⁷.

Ἰδιαίτερα πρέπει νά ἐπισημάνουμε τούς πνευματικούς κινδύνους πού προέρχονται ἀπὸ τὴ χρήση ὑπνωσης ἢ αὐτοῦπνωσης, στὴν ὁποία βασιζονται πολλές ἀπὸ τίς μεθόδους «αὐτοβελτίωσης» καὶ «θετικῆς σκέψης». Εἶναι οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τό ἀνοιγμαστόν ἀποκρουφισμό, ὁ κίνδυνος τῆς πλάνης ἀπὸ φαντασίες, τῆς ἀλλοίωσης τῆς προσωπικότητος, τῆς παρέμβασης σέ αὐτὴν καὶ τῆς χειραγώγησης τοῦ

ἀτόμου. Ὅλα αὐτὰ συνιστοῦν πνευματικὴ δουλειά καὶ ὁ Χριστιανός θέλει νά εἶναι ἐλεύθερος. Ἐξίσου σοβαρός εἶναι καὶ ὁ κίνδυνος νά πιστεῦει κανεὶς ὅτι μπορεῖ νά συνδυάσει τίς πρακτικὲς αὐτές καὶ νά εἶναι Ὁρθόδοξος. Τό κέντρο τῶν μεθόδων αὐτῶν εἶναι, ὄχι ὁ Χριστός, ἀλλὰ οἱ τεχνικὲς. Καί ὅταν λένε ὅτι «πρέπει νά ἐξαλειφθοῦν οἱ ἀρνητικὲς μας σκέψεις», αὐτό σημαίνει ὅτι ἀκυρώνουν τὴν ἔννοια τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς μετάνοιας. Αὐτό εἶναι ἀντίθετο μέ τὴν Ὁρθόδοξη διδασκαλία, ἡ ὁποία μᾶς λέει ὅτι πρέπει νά δοῦμε καὶ νά παραδεχθοῦμε τὰ λάθη μας καὶ νά μετανοήσουμε. Δέν κάνουμε ὅτι δέν βλέπουμε τὰ λάθη μας, γιατί ὁ στόχος μας εἶναι νά ἀποκτήσουμε ταπείνωση καὶ νά καθαριστοῦμε ἀπὸ τὰ πάθη μας. Ὁ στόχος μας δέν εἶναι «νά καθαρίσουμε τὰ μπλοκαρίσματά μας», νά αὐτοεξελιχθοῦμε καὶ νά αὐτοθεωθοῦμε, ἀλλὰ μέσω τῆς αὐτομεμψίας νά βροῦμε τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὅτιδήποτε στέκει ἐμπόδιο σέ αὐτό, εἶναι ἀσυμβίβαστο μέ τὴν ιδιότητα τοῦ Ὁρθόδοξου Χριστιανοῦ.

27. <http://www.unadfi.org/descriptif,834>

νή χιλιάδων χρόνων σέ σχετικά πρωτόγονα ἐξελικτικά στάδια, παρά μόνον στήν κλίση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μόνο μετά τήν κλήση αὐτή ἐνσαρκώθηκε τό πνεῦμα τῆς μουσικῆς σέ ἐπίγειες μορφές, πού εἶναι ἀνάλογες μέ τή δύναμη τῆς γλώσσας του». Κατά τόν Πυθαγόρα, τόν «πατέρα» τῆς μουσικῆς: «Ἀληθινή μουσική εἶναι ἐκείνη πού ἀφήνει μέσα μας μία θεία ἀρμονία». Ο J. S. Bach, ὁ πατέρας τῆς Μεγάλης Μουσικῆς, πάντοτε ἀφιέρωνε τά ἔργα του στό κοινό γράφοντας στήν πρώτη σελίδα τῶν χειρογράφων του: «πρός δόξαν Θεοῦ καί πρός εὐλαβῆ ἀναψυχή τῶν συνανθρώπων μου». Ὁ L. V. Beethoven ἔγραψε κάποτε: «Ἀποστολή τοῦ καλλιτέχνη εἶναι νά φτερουγίζει μέχρι τό Θεό καί νά φέρνει τίς ἀκτίνες τοῦ Θείου Φωτός Του στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων». Ὁ θεωρητικός τῆς Τέχνης, T. Adorno, θεωρεῖ ὅτι: «Ἡ μουσική στήν πρωταρχική της ὑπόσταση εἶναι πρότυπο τοῦ ωραίου, τοῦ εὐτυχισμένου, τῆς ἀρμονίας..., ὁμοίωμα τῆς αἰώνιας ἀρμονίας τοῦ Μακρόκοσμου καί μαζί μέσο πού μποροῦσε νά ἐκφράζει καί νά ἐξασφαλίσει τήν ἐσωτερική ἀρμονία τοῦ Μικρόκοσμου, τήν ὑγεία καί τήν εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου, νά πραγματοποιήσει δηλαδή τή φιλόφρωνη μουσική». Ἄλλωστε ὅλα τα παραπάνω βρίσκονται σέ ἀπόλυτη συμφωνία μέ ἐκεينو τό ὅποιο ἐκήρυττε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Εἰς δόξαν Θεοῦ πάντα ποιῶμεν», γιά νά τονίσει ἄλλοῦ: «Τό κακό πού κάνει ἡ οἰνοποσία, τό συμπληρώνει ἡ μουσική, ἐπί μείζονας ἐξάγουσα ἀσελγείας», στηλιτεύοντας τό εἶδος ἐκείνης τῆς «μουσικῆς» τό ὅποιο ὁ πρῶην ρόκερ Bob Larson χαρακτηρίζει ὡς, «μουσική τοῦ Ἀντιχρίστου»².

Ἀλλά τί εἶναι μουσική; Σύμφωνα μέ τόν ἐπίσημο ἐπιστημονικό ὀρισμό, μουσική εἶναι ἡ τέχνη -καί ἐπιστήμη- τοῦ συνδυα-

σμοῦ τῶν ἤχων³. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦταν οἱ πρῶτοι, πού γνωρίζοντας τούς κινδύνους μιᾶς αὐθαίρετης χρήσης τῆς μουσικῆς, τήν κράτησαν ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἀνθρώπινης κατανόησης, γιά νά μή χαθεῖ στό ἄλογο, τό ἀσυνάρτητο καί τό χάος. Ὅταν δέ αὐτή παρήκμασε, μέσα ἀπό ἐξεζητημένες ἀναζητήσεις κι ἀποξενώθηκε ἀπό τόν κόσμο, ἀνίκανη πιά νά ἰσορροπήσει ἀνάμεσα στόν ἑαυτό της καί τό λόγο -τήν ἰδέα σχηματοποιημένη σέ ἀνθρώπινα μέτρα-, κατέρρευσε μπροστά σ' ἓνα ἀπλό, λειτουργικό τραγούδι πού ὑπηρετοῦσε γλαφυρά τό νόημα τῆς Ἄνωθεν ἀποκεκαλυμμένης Χριστιανικῆς Ἀλήθειας στούς μάρτυρες τῶν κατακομβῶν καί τό ὅποιο γεμίζει μέχρι σήμερα τίς Χριστιανικές ἐκκλησίες.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τήν ἐποχή παρατηρεῖται μία ἐπιστροφή τῆς μουσικῆς αἰῶνες πίσω, στήν προκλασική Ἑλληνική ἀρχαιότητα μέ τούς αὐστηροῦς διατονικούς τρόπους⁴, ἐνῶ ἡ τεχνητή ἐξεζητημένη τέχνη ἀγνοεῖται.

Δυστυχῶς, ἀπό τόν 18ο αἰῶνα καί μετά, λόγω τῶν ἀλλεπάλληλων κοινωνικοπολιτικῶν ἀναστατώσεων τόσο σέ Εὐρώπη, ὅσο καί Ἀμερική, οἱ ἀνθρώπινες ἀναζητήσεις, μέσω τῆς τέχνης, ὀδηγήθηκαν σέ «ἀλλοτρίες» πραγματικότητες, ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς φυσιολογικῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Μέ αἰτιολογικό τήν ἀπελευθέρωση καί τήν ἀναζήτηση πρωτοτυπίας καί ὀλοκλήρωσης τόσο στή γνώση, ὅσο καί στήν ἔκφραση τῶν μέσων, παρατηρήθηκε στό χῶρο τῆς μουσικῆς -καθώς καί σέ ἄλλους χώρους καλλιτεχνικῆς δημιουργίας πού συγγενεῦσαν μέ αὐτήν-, μία σταδιακή ἀποξένωση ἀπό τίς Χριστιανικές θεμελιακές ἀξίες τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος καί ἡ ἐπιστροφή στό πρωτόγονο εἰδωλικό στοιχεῖο -μέ τό προκάλυμμα τῆς νεωτερικότητας.

3. Εἶναι τέχνη γιατί ἀπευθύνεται στό συναίσθημα καί ἐπιστήμη, γιατί ὑπόκειται σέ συγκεκριμένους κανόνες καί σημειογραφία.

4. Πρόκειται γιά διαφορετικές νότες ἡμιτονίων στίς κλίμακες.

2. Bob Larson, «The Devil's Diversion», Carol Stream, Illinois, Creation House, 1967.

Ειδικότερα, μέσω των μουσικοσυνθετών: C. M. von Weber, R. Wagner, A. Schonberg, A. Skryabin, I. Stravinsky και των μιμητών τους, ή Μεγάλη Μουσική οδηγείται σε παρακμιακή αποσύνθεση με συνέπεια την αποπροσωποποίηση και την απουσία νοήματος, τον αυτοματισμό, τη σκοτεινότητα, τον βανδαλισμό, την ειρωνεία, την παρωδία, την γελοιότητα, την παραδοξότητα, τη σύγχυση, τη φτώχεια, την ά-μουσικότητα, την κακογουστιά, την υπερβολή, την ψυχρότητα, τον ψυχολογισμό⁵, την ψύχωση, τη σχιζοφρένεια -μέ επιρροές από την ψυχολογία και την ψυχανάλυση⁶-, μέ αιτιολογικό τη διατήρηση της υγείας(!), την αποθέωση της κακοφωνίας και την υποβάθμιση της ανθρώπινης φωνής, την υπεροχή της μηχανής και της τεχνολογίας, την αποθέωση του μυθικού στοιχείου και της φύσης -σάν αντίδραση στην έκβιομηχάνιση της υπαίθρου- μέσα από όργιαστικές εκφάνσεις, την ασυνεννοησία -όσον αφορά στους «ήρωες» των δραματικών έργων-, τη διάσπαση και την ακύρωση του ανθρώπινου προσώπου ως αυτοδύναμου υποκειμένου -μέ τό πρόσχημα της απελευθέρωσής του-, τον ίνφαντισμό⁷ και τη σοβαροφάνεια, τό σαδισμό και την οίηση -μέ τό έπιτακτικό αίτημα της απόλυτης αυθεντίας των δημιουργών-, τον καταναγκασμό, τον έρασι-τεχνισμό, τό δαιμονισμό και κάθε άλλο είδους ακρότητα στην έκφραση και στή μορφολογική δομή των έργων, μέ αίτημα τη δημιουργία νέων προτύπων⁸.

5. Σ.τ.Σ. 1. α) ή αντίληψη ότι όλη ή πνευματική ύπαρξη του ανθρώπου και τά πνευματικά, λογικά, καλλιτεχνικά, ήθικά, θρησκευτικά γεγονότα αναφέρονται στην έσωτερική έμπειρία, στην ψυχική ζωή του ανθρώπου ή της ιστορικής ανθρωπότητας, β) θεωρία σύμφωνα μέ την όποια όλοι οί κλάδοι της φιλοσοφίας αποτελούν έφαρμογές της ψυχολογίας. 2. Η σύγχυση ψυχολογίας και λογικής.

6. Π.χ. περίπτωση μουσικής Gestalt.

7. Σ.τ.Σ. Ψυχολογικό φαινόμενο πού αφορά είδος συναισθηματικής-έρωτικής καθυστέρησης ενήλικων μέ έμμονές σε δεδομένα και έμπειρίες της παιδικής ήλικίας.

8. T. Adorno: «Η φιλοσοφία της Νέας Μουσικής»,

Ήδη, και στον κόσμο των ιδεών, αυτοαποκαλούμενοι -και ανακηρυσσόμενοι από κύκλους διανοουμένων- ως «άνανεωτές» κοινωνικών δομών -ένω δέν έχουν νά επιδείξουν και νά προτείνουν κάτι καινούργιο-, πειραματίζονται στό χώρο της συγγραφής και της φιλοσοφίας, φλερτάροντας μέ τον αποκρυσισμό, κινούμενοι μεταξύ άσυδοσίας και αναζήτησης πληρότητας μέσω ποικίλων διαστροφών, όπου τό δαιμονικό στοιχείο και ή άπολυτοποίηση του «Εγώ» κυριαρχούν. Και όλα αυτά, μέ τό πρόσχημα της προόδου των διαπροσωπικών σχέσεων.

Η Ρωσίδα διανοήτρια και καθηγήτρια φιλοσοφίας, Τατιάνα Γκορίτσεβα⁹ κατανοώντας απόλυτα τό πρόβλημα της Τέχνης, πού έχει αποτελεσματωθεί από τό δαιμονικό στοιχείο στην έποχή μας, άποσαφηνίζει πώς, είναι λάθος νά θεωρείται ό Χριστιανισμός «έχθρός της δημιουργικότητας». Επισημαίνει, ότι χρειαζόμαστε, στό χώρο της Τέχνης, ανθρώπους μέ διάκριση της πραγματικής κουλτούρας από την «ψευτοκουλτούρα» και την «δαιμονική κουλτούρα»¹⁰, ένω τονίζει ότι «ό διάβολος είναι πνεύμα αντιδημιουργικό», πού άπλά αναπαράγει ό,τι έχει ήδη προϋπάξει... Συμπερασματικά δέ, έπισημαίνει τη διάβρωση του καλλιτεχνικού χώρου από τον αντίδικο¹¹ και την άνάγκη προώθησης χριστιανών

έκδόσεις Νήσος, 2012 και F. Blume: «Τί είναι Μουσική», Έκδόσεις Βασιλ. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη, 1970.

9. Τατιάνα Γκορίτσεβα: «Η άλλη πλευρά της Ρωσίας - σοφία μέσα από τον πόνο», έκδόσεις «Τήνος».

10. Σημειολογικά διασαφηνίζει πώς, ή λέξη κουλτούρα προέρχεται από τό cultus = δέος ένώπιον του Θεού, έξ ου και ή θρησκευτική καταβολή της τέχνης ως μέσου αναγωγικής απεικόνισης της αλήθειας.

11. Βλ. περιπτώσεις γνωστών δημιουργών, πού μέσα στην αναζήτηση τόσο της καινοτομίας στό αντικείμενο τους όσο και της ολοκλήρωσης της προσωπικότητάς τους μέσω της θρησκευτικής πίστης, τάσσονται άνοιχτά υπέρ σεκτών. Π.χ. ό άρχιμουσικός Bruno Walter, πού προς τό τέλος της ζωής του έπλεξε τό εγκώμιο της σέκτας του Rudolph Steiner και μάλιστα σε έπίλογο διάλεξής του. «B. Walter, Von den moralishen Kräften der Musik», Kulturbund, Βιέννη, 1955.

καλλιτεχνῶν οἱ ὅποιοι θά ἀναδείξουν τό γνήσιο πρωτοπόρο δημιουργικό πνεῦμα ἀπό τό νόθο.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα στή μουσική, ὁ μουσικολόγος Διονύσιος Γιατρᾶς σέ βιβλίο του τονίζει, ὅτι ἡ μουσική κατηγορήθηκε τόν 20^ο αἰῶνα, ὅτι δέν ἔκανε ἄλλο ἀπό τό νά χρησιμοποιεῖ ὄργανα τοῦ 18ου αἰῶνα μέ ὀρισμένες κάποτε βελτιώσεις. Ἔτσι -καί μέσῳ διάσκεψης τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῆς Μουσικῆς, πού τελεῖ ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Unesco ἡ ὁποία συνήλθε τό Σεπτέμβριο 1952-, καταστρώθηκε ὀλόκληρο σχέδιο ἐπιχείρησης «πλύσης ἐγκεφάλου» τοῦ κοινού, ὥστε «νά ξεσυνηθίσει νά ἀκούει τή μουσική μέ τ' αὐτιά τοῦ παπποῦ του», μέ τή χρήση ὄλων τῶν μέσων πειθοῦς: Τύπου, Ραδιοφωνίας καί Τηλεόρασης¹². Στό βιβλίο αὐτό¹³ ὁ συγγραφέας παρατηρεῖ τόν ὑπερτονισμό τῆς τεχνολογίας, ἡ ὁποία ὑποκαθιστᾷ τόν ἀνθρώπινο κυριαρχικό παράγοντα τοῦ μουσουργοῦ, μετατρέποντάς τον σέ τεχνίτη ἠλεκτροακουστικῶν μηχανημάτων, πού ἐπιβάλλει τούς δικούς του νόμους στούς ἀνθρώπους / δέκτες (ἀκροατές / θεατές), «ἀδιαφορώντας γιά τίς ἐπιπτώσεις ὅσον ἀφορᾷ στήν ὑπέρβαση τῶν ὀρίων τῆς ἀντοχῆς του ἢ ἀκόμα καί στήν ἀφύσικη ἀλλοίωση» τόσο τῆς μουσικῆς ὅσο καί τῶν ἀκροατῶν της.

Ἦδη ἐπιστημονικά ἔχει ἀποδειχθεῖ καί καταγγελεθῆ ἀπό τήν διεθνή ἱατρική κοινότητα ἡ κατάχρηση ὀρισμένων τεχνολογιῶν ἀπό τή σύγχρονη μουσική, μέ σοβαρές ἐπιπτώσεις στήν υἰγεία καί τήν προσωπικότητα τῶν ἀκροατῶν. Π. χ., μέ τή χρήση τοῦ στροβοσκοπίου -ένός ὀργάνου, πού ἐπιτρέπει τήν παρατήρηση σέ ἀργό ρυθμό πραγμάτων πού βρίσκονται

σέ γρήγορη κίνηση, χάρις σέ φωτεινές περιοδικές ἐλεγχόμενες ἐκπομπές φωτός, ἀνάλογα μέ τήν αὐξηση τῶν διακοπῶν ἀνά δευτερόλεπτο-, ἔχει ἀποδειχθεῖ ὅτι ἀποδυναμώνεται σημαντικά ἡ αἴσθηση τοῦ προσανατολισμοῦ, τῆς κρίσης, καί τῶν ἀντανακλαστικῶν, καθῶς ὁ ἀκροατής / παρατηρητής γίνεται ἀνεξέλεγκτος, χάνει τήν ἠθική κρίση καί τούς μηχανισμούς ἄμυνας, ὥστε νά ἀποδέχεται τυφλά τά ὑποσυνείδητα μηνύματα τῆς ρόκ μουσικῆς. Κάτι ἀνάλογο συμβαίνει καί μέ τή χρήση ἄλλων ὀπτικῶν ἐντυπωσιασμῶν (ἐμφέ), ὅπως εἶναι οἱ ἀκτίνες λέιζερ.

Ἀλλά καί μελέτες, σχετικές μέ τήν ὑψηλή ἔνταση τῆς μουσικῆς, ἔχουν ἀποδείξει ὅτι ἡ ἀρτηριακή πίεση αὐξάνεται, τά ἐπίπεδα κορτιζόλης¹⁴, ἀδρεναλίνης, νοραδρεναλίνης¹⁵ καί ντοπαμίνης¹⁶ -οὐσίες τίς ὁποῖες ἐκκρίνει ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός σέ κατάσταση στρές-στά οὐρα, ἐνῶ ἡ μακροχρόνια ἐκθεση σέ ὑπόηχους¹⁷, σέ συνδυασμό μέ ἤχους ὑψηλῆς ἔντασης εὐθύνεται γιά τήν παλμοακουστική λεγόμενη πάθηση (vibroacoustic disease), καθῶς καί γιά κυτταρική καταστροφή, ἐμφάνιση καρκινωμάτων, πνευμονική ἴνωση, πάχυνση τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀγγείων, κ.ἄ.¹⁸ Κρούσματα αὐτῆς τῆς ἀσθένειας παρατηρήθηκαν καί σέ disc-jockeys.

14. Σ.τ.Σ. Ἡ κορτιζόλη εἶναι ὀρμόνη, τό κύριο φυσικό γλυκοκορτικοειδές πού συντίθεται ἀπό τόν φλοιό τῶν ἐπινεφριδίων.

15. Σ.τ.Σ. Ἡ νοραδρεναλίνη εἶναι πρόδρομη ἔνωση σχηματισμοῦ τῆς ἀδρεναλίνης μαζί μέ τήν ὁποία ἀποτελοῦν τίς κυριότερες ὀρμόνες πού παράγονται στή μυελώδη μοῖρα τῶν ἐπινεφριδίων.

16. Σ.τ.Σ. Ἡ ντοπαμίνη εἶναι ἀπλή ὀργανική οὐσία πού δρᾷ στόν ἐγκέφαλο ὡς νευροδιαβιβαστής. Μιά οὐσία πού χρησιμοποιεῖται ἀπό τά νευρικά κύτταρα γιά νά ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους.

17. Χαμηλῆς ἔντασης ἤχοι (infra-sounds), τῶν ὁποίων ἡ συχνότητα εἶναι χαμηλότερη ἀπό τό κατώτατο ὄριο, πού μποροῦν νά γίνουν ἀντιληπτοί ἀπό τήν ἀνθρώπινη ἀκοή.

18. «Feeling the Music can be Dangerous to your Health», A Comprehensive Review by Bart P. Billings, Ph. D και N. A. Castello Branco, M. Alves-Pereira «Vibroacoustic disease», Noise & Health 2004.

12. Δ. Γιατρᾶ, «Ἡ μηχανική μουσική καί ἡ κρίση τῆς ἀπανθρωπίσεως τῆς μουσικῆς τέχνης», ὑπόμνημα πρὸς τό Διεθνές Γραφεῖο Ἐργασίας, Γενεύη, 7/2/1970, (πρωτότυπο στά Γαλλικά).

13. Δ. Γιατρᾶ, «Προβλήματα Μουσικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ» (ἀνατύπωση), ἐκδόσεις «Δίφρος», 1972.

Ειδικότερα, σέ σχέση μέ τούς ήχους ύψηλης έντασης, αὐτούς τούς συναντᾶμε ἐπίσης σέ περιπτώσεις σεισμοῦ, ἐκρήξεων βομβῶν, ήφαιστειῶν, ἀλλά καί σέ αὐτοκίνητα ἐξοπλισμένα μέ πολύ δυνατά ήχοσυστήματα (subwoofer-boom cars)¹⁹.

Σέ ἔρευνα σχετικά μέ τή νοσηρότατη ἐπίδραση τῶν ὑπόηχων²⁰, στό τέλος συναυλίας, τό 22% τῶν ἀκροατῶν ἔνιωθαν ἄγχος, ἀνησυχία, ἔντονη θλίψη, αἰσθήματα ἀποστροφῆς ή φόβου, ἀνατριχίλες καί βάρος στό στήθος. Ὅσον ἀφορᾶ δέ στά boom cars, αὐτά εὐθύνονται γιά πληθώρα τροχαίων ἀτυχημάτων.

Ἄλλες ἔρευνες ἔχουν ἀποδείξει ὅτι, οἱ λεγόμενες ὑποσυνειδήτες ἐγγραφές ἀσκοῦν ἀνάλογες ἐπιδράσεις ὠθώντας τούς ἀκροατές σέ ἀκραίες συμπεριφορές...

Ἡ γνωστή θεοσοφίστρια, Alice Bailey, ἀναφέρει ὅτι: «ή μουσική εἶναι ἕνα ἀπό τά πιό σύγχρονα μέσα ἐπηρεασμοῦ τῶν μαζῶν, ἐνῶ ἀποτελεῖ ἕνα μέρος τῆς ὅλης προσπάθειας γιά τήν ἀποδοχή ἀπό τούς νέους τῶν ιδεῶν τῆς “Νέας Ἐποχῆς”»²¹.

Ὁ David Spangler, ὀνομαστός ήγέτης τῆς κίνησης τῆς «Νέας Ἐποχῆς», συνεχίζοντας στή γραμμή τῆς Alice Bailey, τό 1978, ἀναφέρει: «Ὁ Ἐωσφόρος ἐργάζεται μέσα στόν καθένα μας, γιά νά μᾶς φέρει στήν ὀλοκλήρωση καί καθώς κινούμαστε σέ μία

19. Ἡ βιομηχανία ὀπτικο-ακουστικῆς τεχνολογίας προμηθεύει τήν ἀγορά μέ πολύ ἰσχυρά ήχοσυστήματα πού μποροῦν νά ἀναπαράγουν ὑπόηχους. Ὑπάρχουν ἐπίσης εἰδικά μουσικά cd's τά ὁποῖα περιέχουν τέτοιους ήχους.

20. Μέ συχνότητα κάτω ἀπό τή μέση ἀντιληπτικότητα τῆς ἀνθρώπινης ἀκοῆς (20 Hz). Ἄν ή ένταση εἶναι πολύ μεγάλη, ὁ ήχος γίνεται ἀντιληπτός καί σωματικά, σάν ὀπτικό κύμα.

21. Ἐπιστημονικές ἔρευνες ἔχουν ἀποδείξει, αὐτή τήν ἐπιρροή. Ἀκόμη καί ἐμπορικές ἐπιχειρήσεις ἐπιχειροῦν νά αὐξήσουν τό τζίρο τους ή τήν ἀποδοτικότητα τῶν ὑπαλλήλων τους χρησιμοποιώντας τή μουσική ἀκρόαση μέ θεμιτό ή ἀθέμιτο τρόπο μέσω ὑποσυνειδητῶν μηνυμάτων. Ἀκόμη, ή ἀγαθή ἐπιρροή τῆς Μεγάλης Μουσικῆς σέ ἀσθενεῖς ἔχει ἤδη ἀλωθεῖ ἀπό τόν ἀποκρουστικό χῶρο -κάτω ἀπό τόν μεγαλεπήβολο τίτλο, «Μουσικοθεραπεία»- ὁ ὁποῖος βλέπει στή μουσική ἕνα ὄχημα πρόωθησης τῶν στόχων του.

Νέα Ἐποχή, ή ὁποία εἶναι ἐποχή τῆς ὀλοκλήρωσης τοῦ ἀνθρώπου, καθένας μας φέρεται κατά κάποιον τρόπο σ' αὐτό τό σημεῖο τό ὁποῖο ὀνομάζω Σατανική μύηση -πράξη ἀφιέρωσης στό σατανᾶ-, τήν ἰδιαίτερη θύρα μέσω τῆς ὁποίας τό ἄτομο πρέπει νά περάσει ἄν θέλει νά ἔλθει ἐξ' ὀλοκλήρου στήν παρουσία τοῦ φωτός καί τῆς ὀλοκλήρωσής του...».

Ὁ δέ John Todd ἀποκαλύπτει: «Ἀπό ἀνέκαθεν ή μαγεία ἀσκοῦνταν μέ τόν ήχο τοῦ ρυθμοῦ, πού εἶναι ὁμοῖος σέ ὅλες τίς τελετουργίες βουντοῦ καί στή μουσική ρόκ. Ἀδύνατον νά ἀσκειῖται ή μαγεία χωρίς αὐτή τή συνοδεία... Εἶναι πασίγνωστο ὅτι... ὅλοι οἱ μεγάλοι παραγωγοί ρόκ ἔν ρόλ εἶναι μέλη μιᾶς σατανιστικῆς «ἐκκλησίας» καί ὅτι ή μεγάλη πλειονότητα τῶν συγκροτημάτων ρόκ εἶναι ἐγγεγραμμένα σά μέλη τῆς μιᾶς ή τῆς ἄλλης σατανικῆς θρησκείας. Ὅταν παράγουν ἕνα δίσκο ή πρέπει νά συνθέσουν καινούργια τραγούδια, ζητοῦν ἀπό τούς ἀρχιερεῖς ή τίς ἱερείες τοῦ ναοῦ τους νά κάνουν χρήση μαγείας, ὥστε τό ἔργο τους νά ἔχει μεγαλύτερη ἐπιτυχία. Ὅταν οἱ τελετουργικοί κανόνες λάβουν χώρα καί ὅταν οἱ δίσκοι ἔχουν ὑποστεί μάγια, ἕνας μέγας ἀριθμός δαιμόνων ἔχει ἐπιφορτισθεῖ νά ἐκτελέσει τίς διαταγές τους. Ἐπομένως, κάθε φορά πού ἀγοράζετε ή φέρνετε σπίτι σας ἕνα δίσκο / ἄλμπουμ ἔτσι μαγεμένο, μεταφέρετε ἀναγκαστικά μαζί σας τή μαγεία καί τούς δαίμονες ταυτόχρονα, πού εἶναι συνδεδεμένοι μέ αὐτό τό ἔργο»²².

Τό ὑλιστικό φρόνιμα, ή καταστροφή τῶν πάντων καί ὁ ήδονισμός εἶναι τό σύνθημα τῆς νέας τάσης, -πού συνιστᾶ τήν κατ' ἐξοχήν ρόκ σκηνή, μέ τίς 12 κύριες καί 129 ὑποκατηγορίες της-, ὅπου ὁ στόχος εἶναι ή καθοδήγηση τῶν ἀνθρώπων καί ἰδιαίτερα τῶν νέων, στό «διεθνισμό» (παγκοσμιοποι-

22. W. Joseph Matt, «Le rock n' roll», Editions Saint-Raphaël, Sherbrooke, 1981.

ηση), μέ τή σταδιακή διακοπή τῶν δεσμῶν μέ τήν Χριστιανική παράδοση, τήν οἰκογένεια, τήν ἐθνικότητα καί τή γλώσσα, ὥστε νά μετατραποῦν οἱ ἄνθρωποι σέ πολίτες μιᾶς παγκόσμιας κυβέρνησης ὑπό τούς «φωτισμένους» (Illuminati) καί τό σατανᾶ, ἀναφέρει ὁ J. Bordio²³.

Ἀκόμη, ὁ ὅρος «Μεσσιανική Μουσική» ἢ «Μουσική τοῦ Κόσμου», «Μεσσιανικός ρυθμός», «Μουσική τῆς “Νέας Ἐποχῆς”» (New Age Music), ἤδη κατέχει ἕνα μεγάλο κομμάτι τῆς διεθνούς σκηνῆς μέ στόχο τή διεύρυνση τῶν ὁρίων τῆς «ἐμπειρίας» τοῦ κοινοῦ μέσω τῆς ἀπομάκρυνσής του ἀπό κάθε τί «ἀγαπητό καί οἰκεῖο», μουσικά κι ὄχι μόνο...

Τά μηνύματα τοῦ συγκεκριμένου εἶδους εἶναι θρησκευτικοπολιτικά, ἐνῶ οἱ μουσικοί ἀνήκουν σέ ἀποκρυσφιστικές ἢ Ἀρχαιολατρικές κινήσεις, ὅπως ἡ Σαντερία²⁴, -ὅπου ἄνθρωποι ἀκρωτηριάζονται μέ φρικτό τρόπο, ἐνῶ εἶναι ἀκόμη ζωντανοί, μέ σκοπό τή μακροζωΐα ἄλλων ἀτόμων καί τήν εὐτυχία τους(!)-, στό Ἑλληνικό δωδεκάθεο ἢ σε πρωτόγονες θρησκείες ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν λαῶν, καθώς καί σε λατρεῖες τῆς Ἀφρικῆς καί τῶν Ἰνδιάνων τῆς Ἀμερικῆς ἢ τῶν ἰθαγενῶν τῆς Αὐστραλίας κ.λ.π. Στά παραπάνω προστίθεται καί ἡ Οὐφολογία.

Ὁ κατάλογος τῶν καλλιτεχνῶν εἶναι μακρὺς καί συμπεριλαμβάνει δυστυχῶς καί Ἑλληνες, πού διαφημίζονται καί προωθοῦνται μάλιστα ἀπό τό παγκόσμιο καί τό ἐγχώριο κύκλωμα τοῦ χώρου τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

Στόν τεράστιο μηχανισμό προώθησης τῶν μουσικῶν προϊόντων, δύο ἑταιρίες

παραγωγῆς ξεχωρίζουν: ἡ Wicca (Ἐνωση μάγων καί μαγισσῶν), καί ἡ Garry Funkell, οἱ ὁποῖες προωθοῦν καί ἀφιερώνουν στό σατανᾶ τά μουσικά ἔργα καί τούς ἴδιους τούς καλλιτέχνες στό πλαίσια «μαύρων λειτουργιῶν», πού μερικές φορές συμπεριλαμβάνουν καί ἀνθρωποθυσίες...

Συγκεκριμένη βιντεοσκόπηση ἰδιώτη μέσα σέ Χριστιανικό ναό τῶν Η.Π.Α. δείχνει τούς καλλιτέχνες ἐπάνω στό βωμό νά τεμαχίζουν νεαρό ἄτομο καί νά πετοῦν τά μέλη του στό ἑξαλλο κοινό τους, τό ὁποῖο καννιβαλίζει ἐπάνω τους. Οἱ ἀστυνομικές ἀναφορές βρίθουν ἀπό καθημερινές ἐξαφανίσεις νεαρῶν ἀτόμων τά ὁποῖα προσφέρονται θυσία σέ ἀποκρυσφιστικές τελετουργίες σατανιστῶν...

Σέ βιβλίο τοῦ Robert Palmer²⁵, μουσικολόγου, μουσικοῦ καί συνθέτη, ἀναφέρεται ὅτι: «Εἶτε μιλάμε ἀπό ἱστορικῆς πλευρᾶς, εἶτε μουσικολογικά [σχετικά μέ τή ρόκ], οἱ βασικές συγχορδίες, οἱ μικρές μουσικές φράσεις, οἱ φιγούρες μέ τά μπάσα, οἱ ρυθμοί τῶν ντράμς, ἡ ταχύτητα τῶν χτύπων, ἡ ἔνταση τῆς μουσικῆς –πού δέν ἔχει διαβαθμίσεις καί κινεῖται καθολικά σέ ὑψηλά ἐπίπεδα-, οἱ φωνές τῶν τραγουδιστῶν -σκληρές, τραχιές, βραχνές, δίνοντας τήν αἴσθηση τοῦ ἀκατέργαστου-, τό ντύσιμο, τό χτένισμα, τό βᾶψιμο εἶναι ὅλα προκλητικά, ὅπως καί ἡ συμπεριφορά στή σκηνή.

Τά κείμενα τῶν τραγουδιῶν ἀφοροῦν στή σεξουαλική συμπεριφορά, στή χρήση ναρκωτικῶν, βάλλουν κατά τῆς ἀγγλοαμερικανικῆς κουλτούρας καί ἠθικῆς» -χωρίς, ὅμως, νά ἀντιπροτείνουν κάτι ἀνώτερο. Ἀπόδειξη, ἡ αὐτοκαταστροφική συμπεριφορά πολλῶν ἀστέρων τοῦ εἶδους σέ νεαρή ἡλικία ἀπό ποικίλες καταχρήσεις-, «ὑμνοῦν τό σατανᾶ, κ. ἄ.».

(Τό τέλος στό ἐπόμενο).

23. Jacques Bordio: «Une main cachée dirige» καί «Le conjuration des Illuminés».

24. Σ.τ.Σ. Ἀφρικανική θρησκεία μέ ἔντονα στοιχεῖα θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ, πού μεταδόθηκε στόν Νέο Κόσμο καί ἰδιαίτερα στήν Κούβα μέ τούς νέγρους σκλάβους, τόν 16ο αἰώνα.

25. «Rock 'n Roll An Unruly History», Harmony Books, N. Y., 1995.

ΟΙ ΝΕΕΣ «ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ» ΤΗΣ «ΣΚΟΠΙΑΣ» «ΠΕΣ ΜΑΣ, ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΑΥΤΑ;»

τῆς κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους τοῦ Πν. Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

(β' μέρος)

Στό προηγούμενο τεῦχος εἶδαμε ὅτι ἡ «Σκοπιά» τῆς 15-7-2013 (γιά ἐσωτερική χρήση) ἀσχολεῖται μέ τίς προφητεῖες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιά τά γεγονότα τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν, ὅπως περιγράφονται στό κεφάλαιο Ματθ. 24. Συγκεκριμένα διαβάσαμε τί γράφει ἡ «Σκοπιά» γιά τή «μεγάλη θλίψη», γιά τό «πότε θά κρίνει ὁ Ἰησοῦς;», «πότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς;» καί πότε ἔγινε ὁ «καθαρισμός τοῦ ναοῦ», δηλαδή τῆς ἐταιρίας.

Στό παρόν τεῦχος θά ὀλοκληρώσουμε τίς διδασκαλίες τῆς «Σκοπιᾶς» περί τῶν ἐσχάτων μέ δύο ἀκόμη θέματα:

ε) Ὁ Θερισμός

«Σκοπιά», 15-7-2013 (γιά ἐσωτερική χρήση), σελ. 9:

«ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ ΜΑΖΙ ΣΑΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ»

«Μία ἀπό τίς παραβολές του Ἰησοῦ γιά την Βασιλεία, περιγράφει κάποιον γεωργό που σπέρνει καλό σπόρο σιτάρι και κάποιον εχθρό που σπέρνει ζιζάνια, ανάμεσα στον καλό σπόρο, (Ματθ. 13: 24, 30).

Τα γεγονότα που συμβαίνουν στον αγρό δείχνουν πώς και πότε θα συγκέντρωνε ο Ἰησοῦς... την τάξη του σιταριού -τους Χρισμένους Χριστιανούς¹- που θα κυβερνήσουν μαζί του, στην Βασιλεία του. Η Σπορά ἄρχισε την Πεντηκοστή του 33 Κ. Χ. Η συγκομιδή θα ὀλοκληρωθεῖ, ὅταν οἱ Χρισμένοι, που θα εἶναι ζωντανοί στο τέλος αὐτοῦ του συστή-

ματος πραγμάτων λάβουν το τελικό σφράγισμα και κατόπιν παρθοῦν στον ουρανό. (Ματθ. 24: 31, Αποκάλυψη 7: 1-4). Αὐτό το ἄρθρο, ἐστιάζει κυρίως την προσοχή μας στον **θερισμό**».

Οἱ θεόσταλτες κατανοήσεις τῆς ἐταιρίας, περί θερισμοῦ εἶναι πολλές. Ἀπό τήν ἐποχή τοῦ πρώτου προέδρου τῆς ἐταιρίας Κ. Τ. Ρῶσσελ, διέφεραν οἱ χρονολογίες, διότι κάθε νέα διοίκηση τῆς «Σκοπιᾶς» ἐξέδιδε, καί ἀκόμη ἐκδίδει, τά δικά της βιβλία μέ διάφορες ἀλλαγές, ἀκόμη καί δογματικές. Φυσικά οὔτε ὁ θερισμός ἔμεινε ἀμετάβλητος ὅπως θά παρακολουθήσουμε στή συνέχεια.

1921. «**Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ**», σελ. 267: «Κατά τήν διάρκεια, ὅθεν ἀπό 1874 μέχρι τοῦ 1878 παρουσίας τοῦ Κυρίου, ὁ Κύριος ἔκαμε παρασκευάς διά τό ἔργο τοῦ θερισμοῦ. Ὁ Ἰουδαϊκός θερισμός ἐκαλυψε περίοδον ἐκ τεσσαράκοντα ἐτῶν, λήξασαν τό 73 μ. Χ. Ἀνάγκη ὅθεν νά ἀποδεχώμεθα ὅτι ὁ γενικός θερισμός τοῦ εὐαγγελικοῦ αἰῶνος ἤθελε λήξει τό ἔτος 1918».

1930. «**ΦΩΣ**», τόμος Α', σελ. 363: «Τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ θερισμοῦ ἔγινε τό 1919. Κατά τόν θερισμό πρώτον ἀνεστήθησαν οἱ κοιμώμενοι ἄγιοι».

1958. «**ΕΥΠΝΑ**», 8-3-1958, σελ. 14: «Ὁ θερισμός ἄρχισε τό 1919 καί συμπληρώθηκε».

1972. «**Ὁ παράδεισος ἀποκαθίσταται...**», σελ. 159-160: «Στό 1919 Κ. Χ. μετά τήν λήξη τοῦ Α' Παγκοσμίου πολέμου, τό ἐπιζῶν ὑπόλοιπον τῶν πνευματικῶν Ἰσραηλιτῶν νόμιζε, ὅτι τό ἔργο τοῦ θερισμοῦ πού εἶχε

1. Οἱ ὑπογραμμίσεις, δικές μας.

προβλέψει ο Ίησους για την “τελική” περίοδο του συστήματος πραγμάτων είχε τελειώσει. Προς **στιγμή** δέν διέκριναν ότι στην πραγματικότητα ο πνευματικός θερισμός μόλις άρχιζε...».

Βεβαίως και ο θερισμός έγινε...

«ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΥΠΝΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ»

Όπως ήδη έχουμε διαβάσει: «**Σκοπιά**», **15-7-2013** (για έσωτερική χρήση), σελ. 9:

«Με την έναρξη του δευτέρου αιώνα Κ. Χ. τα ζιζάνια φάνηκαν όταν οι κατ’ απομίμηση Χριστιανοί έκαναν αισθητή την παρουσία τους στον αγρό του κόσμου».

Σελ. 10: «Μιλώντας για το σιτάρι και τα ζιζάνια, (Ματθ. 13: 28) ο Ιησούς είπτε: «αφήστε να μεγαλώσουν και τα δύο μαζί, μέχρι τον θερισμό». Αυτή η εντολή αποκάλυπτει, από τον πρώτο αιώνα μέχρι σήμερα υπήρχαν πάντα στη γη, κάποιοι χρισμένοι χριστιανοί όμοιοι με το σιτάρι: «Εγώ είμαι μαζί σας όλες τις ημέρες, μέχρι την τελική περίοδο πραγμάτων. Άρα οι χρισμένοι χριστιανοί θα είχαν την προστασία του Ιησού όλες τις ημέρες ως τον καιρό του τέλους (Ματθ. 28: 20)».

στ) Μετά τόν Θερισμό

«ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ;»

Σελ. 12: «Η εποχή του θερισμού άρχισε το **1914**. Πρώτον μαζεύονται τα ζιζάνια. Μετά το **1914** οι άγγελοι άρχισαν να μαζεύουν τους όμοιους με ζιζάνια Χριστιανούς ξεχωρίζοντάς τους από τους Χρισμένους «γιους» της Βασιλείας, (Ματθ. 13: 30, 38, 41). Το **1919** η Βαβυλώνα η μεγάλη είχε πέσει. Ποιο το χαρακτηριστικό που έκανε τους αληθινούς Χριστιανούς να ξεχωρίζουν από τους κατ’ απομίμηση Χριστιανούς; Το έργο κηρύγματος».

«**Δεύτερον, μαζεύει το σιτάρι.** Ο Ιησούς προστάζει τους άγγέλους του: αρχίστε να μαζεύετε το σιτάρι στην αποθήκη μου.

(Ματθ. 13: 30). Από το **1919**, οι Χρισμένοι συγκεντρώνονται στην **αποκαταστημένη Χριστιανική εκκλησία**. Για τους Χρισμένους Χριστιανούς που δεν θα είναι ζωντανοί στο τέλος αυτού του συστήματος πραγμάτων, η **τελική συγκέντρωση** θα πραγματοποιηθεί, όταν λάβουν την ουράνια ανταμοιβή τους».

Σελ. 13: «Το κλάμα και το τρίξιμο των δοντιών στη διάρκεια της μεγάλης θλίψης...».

«**Τέταρτον** τα ζιζάνια ρίχνονται στο καμίνι... θα καταστραφούν στο τελικό στάδιο της μεγάλης θλίψης, στον Αρμαγεδδώνα».

«**Πέμπτον**, οι δίκαιοι λάμπουν φωτεινά. Η εκπλήρωση αυτών των λόγων είναι ακόμη μελλοντική».

Τό «κριτήριο» λοιπόν κατά την εταιρία, την εποχή του χωρισμού του σιταριού από τα ζιζάνια είναι τό έργο κηρύγματος και ποιοί τό εκτελούν. Αυτοί είναι οί άληθινοί Χριστιανοί. Και οί κατ’ απομίμηση Χριστιανοί είναι τα ζιζάνια. Αυτοί ύφίστανται τό τρίξιμο τών δοντιών, τό ρίξιμο στό πύρινο καζάνι, τόν άφανισμό.

Αντίθετα, τό σιτάρι, οί **δίκαιοι** εργάτες τής «Σκοπιάς», θά απολαύσουν στό μέλλον τή λάμψη και τήν ουράνια ανταμοιβή τους.

Σελ. 14: «Η φράση (του Ιησού) εκείνο τον καιρό αναφέρεται, προφανώς στο γεγονός για το οποίο είχε μόλις μιλήσει ο Ιησούς, δηλαδή το ότι τα ζιζάνια ρίχνονται στο “πύρινο καμίνι”. Αυτό λαμβάνει χώρα στο τελικό στάδιο της μεγάλης θλίψης. Κατά συνέπεια το ότι οι χρισμένοι “λάμπουν φωτεινά”, πρέπει και αυτό να συμβαίνει εκείνο τον μελλοντικό καιρό».

«ΟΤΑΝ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΙΤΑΡΙ ΛΙΓΟΣΤΟ»

Σελ. 18: «Ο Ιησούς προείπε ότι η Χριστιανική εκκλησία θα γινόταν στόχος επίθεσης. Θυμηθείτε πως η προφητική του παραβολή για το σιτάρι και τα ζιζάνια, προειδοποίησε ότι σε έναν αγρό που είχε σπαρθεί πρό-

σφατα με σιτάρι (Χρισμένοι Χριστιανοί) θα σπέρνονταν και ζιζάνια (κατ' απομίμηση Χριστιανοί). Οι δύο ομάδες όπως είπε, θα αφήνονταν να αναπτυχθούν παράλληλα -χωρίς καμία παρέμβαση μέχρι το θερισμό, ο οποίος θα γινόταν στην τελική περίοδο ενός συστήματος πραγμάτων (Ματθ. 13: 24-30, 36-43)-. Πριν περάσει πολύς καιρός τα λόγια του Ιησού άρχισαν να εκπληρώνονται... όταν πέθανε και ο τελευταίος απόστολος, η αποστασία ρίζωσε και φούντωσε σε μια μακρά περίοδο ανάπτυξης που διήρκεσε πολλούς αιώνες... Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, τα ζιζάνια έγιναν πολλά και το σιτάρι ήταν λιγοστό. Δεν υπήρχε σταθερός οργανωμένος **αγωγός** για τη διανομή πνευματικής τροφής».

Τελικώς έφθασε ή «Σκοπιά», στό ευαίσθητο σημείο της, -τόν «**αγωγό**»- ήλθε ή στιγμή νά τόν παρουσιάσει. Αυτό τό θέμα του «**αγωγού**» είναι καί τό μόνο πού δέν αλλάζει καί πάντοτε υπάρχει. Διαρκώς ή εταιρία βρίσκεται σέ θέση άμυνας, προκειμένου νά έδραιώσει τήν παρουσία της αυθεντίας του καί τό απαραίτητο της ύπαρξέως του.

Ευλόγα διερωτάται κανείς, ποιός ό ρόλος αυτού του περίφημου «**αγωγού**» καί σέ τί ώφέλησε έως τώρα ή παρουσία του, μετά από τόσες βασικές, ριζικές καί άπίστευτες αλλαγές στη διδασκαλία του καί στην «**τροφή**» πού προσφέρει μέχρι τώρα στους άνυποψίαστους όπαδούς της εταιρίας;

Σελ. 14: «Ο Ιησούς είπε ότι οι δίκαιοι θα λάμψουν στη Βασιλεία». Τι σημαίνει αυτό; Όλοι οι πιστοί χρισμένοι, που απομένουν στη γη, **αφού περάσει το αρχικό στάδιο της μεγάλης θλίψης** θα έχουν ήδη λάβει **το τελικό τους σφράγισμα**. Τότε, όπως δείχνει η προφητεία του Ιησού για τη μεγάλη θλίψη, θα συγκεντρωθούν στον ουρανό (Ματθ. 24: 31). Εκεί θα λάμψουν «στη Βασιλεία του Πατέρα τους» και λίγο **μετά** τη μάχη του Αρμαγεδδώνα θα συμμετάσχουν ως χαρωπή νύμφη του Ιησού στο «**γάμο** του Αρνίου»

(Αποκ. 19: 6-9)».

Τό «σφράγισμα», όπως τό έχει διδάξει ή εταιρία σέ προηγούμενα κηρύγματά της, έχει ως εξής:

1953, 1957. «**Νέοι Ούρανοί καί Νέα γη**», **σελ. 175:** «Κάθε μέλος του διατεταγμένου αυτού πνευματικού Ισραήλ είναι **σφραγισμένο με τη σφραγίδα της θείας εξουσίας**, γιά νά αποτελεί μέρος του νέου αυτού έθνους, μαζί με τά δώδεκα αποστολικά θεμέλιά του».

1988. «**Αποκάλυψη το μεγαλειώδες...**», **σελ. 131** καί «**Σκοπιά**» **1-5-1919** (στην άγγλική). Σέ άρθρο με τόν τίτλο, «**Ο θερισμός τελείωσε. Τι θα ακολουθήσει;**», αντικατοπτρίζοντας αυτή τή στάση άβελαιότητας, ενεθάρρυνε τούς πιστούς νά συνεχίσουν νά ύπομένουν προσθέτοντας: «**Πιστεύουμε τώρα... ότι ο θερισμός της Βασιλείας αποτελεί τετελεσμένο γεγονός, ότι όλα τα μέλη αυτής της τάξης είναι κατάλληλα σφραγισμένα** και ότι η πόρτα είναι κλειστή».

1991. «**Σκοπιά**», **15-3-1991:** «144. 000 έχουν χρίσμα από τον Αγίου του Ιεχωβά. Αυτό είναι χρίσμα για ουράνια ελπίδα. Ο **Θεός έχει βάλει την σφραγίδα του επάνω τους**».

Όπως διαβάσαμε στή «Σκοπιά» τής 15-7-2013, τό σφράγισμα του πνευματικού Ισραήλ **θά** γίνει άφου περάσει **τό αρχικό** στάδιο τής μεγάλης θλίψης... Στά κείμενα όμως πού παρουσιάστηκαν πιό πάνω από προηγούμενες διδασκαλίες τής εταιρίας, διαβάσαμε ότι ό Θεός έχει **βάλει ήδη** τήν **σφραγίδα** τής θεϊκής του εξουσίας. Κάποιος ψεύδεται...

Αυτές είναι μερικές από τίς τωρινές διδασκαλίες τής «Σκοπιάς» περί τών έσχάτων. Όπως διαπιστώνει ό αναγνώστης, τή «Σκοπιά» δέν τή νιάζει τί λέει τώρα καί τί έλεγε άλλοτε. Είναι συνηθισμένο φαινόμενο γι' αυτή νά «μεταμορφώνεται». Είναι όμως δυνατόν ό «**αγωγός**» του Θεού νά αλλάζει καί νά «μεταμορφώνει» τίς βασικές διδασκαλίες του;

ΛΟΓΟΣ - ΧΡΙΣΤΟΣ - ΜΗΤΕΡΑ - ΙΩΑΝΝΗΣ;

του κ. Ιωάννου Μηλιώνη

Πρόσφατη αποχώρηση μέλους του σωματείου «Έργο Λόγου Αγάπης», ο οποίος ζήτησε την άρρωγή μας, μās επανέφερε σε έπαφή με τον γνωστό από τό παρελθόν «Έσωτερικό Χριστιανισμό» του Διονύση Δώριζα¹.

Αν και ο Δ. Δώριζας απέβίωσε τό 1995, οί όπαδοί του «Έσωτερικού Χριστιανισμού» έξακολουθοῦν νά δραστηριοποιοῦνται, υπό τον νέο τίτλο, του σωματείου «Έργο Λόγου Αγάπης»² και μέ την επένδυση κοινωνικού και πολιτιστικού έργου συνεχίζουν νά προβάλλουν τίς κακοδοξίες του διδασκάλου τους.

Μέ πολλή αγαπολογία του τύπου³: «Αγαπημένη μου Άνθρωπε, Σ' αγαπώ, πάρε το δικό μου ζυγό, που είναι πιο ελαφρύς γιατί είναι γεμάτος Αγάπη για Σένα»⁴, αλλά και μέ κομπορημοσύνη όπως: «Ως Ιωάννης Λόγος Χριστός, ενεργώ και γκρεμίζω το δημιούργημά σου Άνθρωπε, αφήνοντάς σε γυμνό μπροστά στην Αλήθεια, γυμνό από τα πέπλα της δικαιολογίας, της αναβολής, της άρνησης. Με την Αγάπη Μου κονιορτοποιώ τα ερείπια του σαθρού οικοδομήματός σου, ώστε να μην μπορείς να το δημιουργήσεις ξανά, ούτε αυτό, ούτε άλλο παρόμοιο αυ-

τού. Τη σκόνη αυτή μετουσιώνω σε θυμίαμα κάθαρσης και με το Μύρο της Αγάπης Μου και της Ευλογίας Μου μυρώνω το Ναό της ψυχής σου, φέροντας ισορροπία, αποκατάσταση, κάθαρση, ιερότητα, αναγωγή και ελευθερία εντός σου»⁵, επιχειροῦν νά παρασύρουν νέα μέλη.

Θά μπορούσε κανείς νά αναρωτηθεῖ, αν δέν εἶναι γνώστης τῶν μεθοδειῶν τῶν οργανώσεων αὐτῶν, πῶς μπόρεσε ἕνας ἄνθρωπος σημερινός, καθημερινός, στή χώρα μας, νά δελεάσει ἄλλους λέγοντάς τους πῶς εἶναι θεός... και μάλιστα, νά τους πείσει ὅτι εἶναι και Χριστιανός; Διότι αὐτό ἀκριβῶς ἐπέτυχε ὁ Δ. Δώριζας.

Βέβαια, ἡ ἀνάμειξη χωρίων ἀπό τήν Ἁγία Γραφή στή διδασκαλία του εἶναι πλούσια· αν και γίνεται ἀποσπασματικά, μέ διαστροφή τῶν νοημάτων και μέ ἐρμηνεία πού προσαρμόζεται στά διδάγματά του, ὅμως πόσοι ἀπό τούς βαπτισμένους Ὀρθόδοξους χριστιανούς γνωρίζουν τήν Ἁγία Γραφή και πόσοι –έχοντας ὑπαρξιακά κενά– δέν ἐντυπωσιάζονται ἀπό ἕνα λόγο χειμαρρῶδη, ἐκφερόμενο μέ αὐθεντία, ἔστω και κίβδηλη;

Αν και εἶναι ἐμφανής ἡ ἀντιχριστιανική προέλευση τῆς κίνησης και μόνο ἀπ' τό ὄνομα, τό ὅποιο ταυτίζεται μέ τον τίτλο του γνωστοῦ βιβλίου τῆς θεοσοφίστριας Ἄννυ Μπέζαντ (Annie Besant)⁶, τό περιεχόμενο τῆς ὅλης διδασκαλίας του Δ. Δώριζα δέν εἶναι παρά θεοσοφία προσαρμοσμένη στά μέτρα του «Δάσκαλου Ἰωάννη», ὁ ὅποιος

1. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Ἐποχή», Ἀθήνα 1997, σσ. 150-154 και <http://www.im-glyfadas.gr/01/01/01010044.asp>

2. Σημείωση: τά γραφόμενα ἀποτελοῦν ἀπόψεις θεολογικά και ἐπιστημονικά κατοχυρωμένες και δέν ὑποκρύπτουν οὐδεμία πρόθεση προσβολῆς τῆς τιμῆς ἢ τῆς ὑπολήψεως τῶν ἐκπροσώπων ἢ τῶν ὀπαδῶν τῆς ὁμάδος αὐτῆς, τούς ὁποίους σεβόμεθα δεόντως.

3. Σημείωση: τά παρατιθέμενα κείμενα χρησιμοποιοῦνται γιά τή θεμελίωση ἐπιστημονικῶν ἀπόψεων, μέ παραπομπές στά πρωτότυπα, πράγμα πού ἐπιτρέπεται ρητά ἀπό τό ἄρθρο 19 του νόμου 2121/93 περί πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.

4. Βλ. «Ἐκπαίδευση στήν Ἐγώ Εἰμί Παρουσία», Πέμπτη, 9 Μαΐου 2013, <http://ergo-logou-agapis.blogspot.gr/>

5. Στο ἴδιο.

6. Annie Besant, Ἐσωτερικός Χριστιανισμός, Ἔκδοση: Κέδρος, μετάφραση: Νίκος Χριστινίδης και <http://91.205.174.143/pkosmos/pyrinoskosmosstore/product.aspx?productid=1178&>

σταδιακά τοποθετεί τον έαυτό του στη θέση του Χριστού και διακηρύττει πώς ο ίδιος είναι ο μεσσίας της «Νέας Έποχής», ενώ ο Ίησους Χριστός ήταν «Δάσκαλος» μιᾶς προηγούμενης έποχής, όταν ή άνθρωπότητα βρισκόταν σε κατώτερο εξελικτικό επίπεδο⁷. Προφανώς, δέν φαίνεται νά τον συγκινεί τό γεγονός ότι ο Άβατάρ της «Νέας Έποχής» -για μάς τούς Χριστιανούς, ο Αντίχριστος- δέ μπορεί νά είναι παρά ένας και μοναδικός... κι ότι, σήμερα δηλώνουν ως Άβατάρ πολλοί εκ τών αρχηγών τών «ἀποκαλυπτικῶν»/ἀποκρυφιστικῶν, γκουρουϊστικῶν, νεοεποχίτικων οργανώσεων. Ποιός ἀπ' όλους αὐτούς είναι τελικά ο «ἀναμενόμενος»; Κι ἄς υποθέσουμε ότι οί «μαθητές» του δέ γνώριζαν παρά μόνο τίς δικές του διδασκαλίες· ο ίδιος, ως «ένσάρκωση τοῦ Χριστοῦ» αὐτῆς τῆς περιόδου, δέ γνώριζε τίποτε ἀπό τίς παρεμφερεῖς διδασκαλίες π.χ. τοῦ Σαμαέλ Αούν Βεόρ τών νεογνωστικῶν ἢ τοῦ Σάττα Σάϊ Μπάμπα, πού ισχυριζόταν ότι είναι θεός κι ότι «όλα τα Ονόματα είναι δικά Του»; Μήπως ο «Λόγος - Χριστός - Μητέρα - Ίωάννης», τά γνώριζε όλα αὐτά, ἀλλά ἄφηνε στό σκοτάδι τούς ὀπαδούς του;

Όμως, παρ' όλα τά ἀνωτέρω, ο Δ. Δώριζας στά βιβλία του, μεταξύ ἄλλων δηλώνει ότι: «Ἡ Νέα Έποχή ἔχει Δάσκαλο μέ μορφή, πέρα ἀπό τόν ἔσωτερικό Δάσκαλο. Ο Δάσκαλος Ίωάννης είναι ο καινούργιος Δάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητας, πού μεταφέρει τίς διδασκαλίες τῆς Θέωσης. Είναι ο Νέος Ἀγγελιοφόρος και Μεταφορέας τῆς Χάρης τοῦ Θεοῦ για τόν ἄνθρωπο. Ἀπό τό περιεχόμενο τών βιβλίων φαίνεται ότι ο Δάσκαλος Ίωάννης κινεῖται, ἐργάζεται, φανερώνεται σε ὀρισμένους ἄνθρώπους πρὸς τό παρόν, παρουσιάζοντας τό περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας του και μεταφέροντας Χάρη και Εὐλογία Θεοῦ... Ἐχει μαθητές και

7. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Έποχή», Ἀθήνα 1997.

ἀκολούθους, τούς ὁποίους προσπαθεῖ νά καταρτίσει για νά καταστοῦν και αὐτοί Δάσκαλοι τῆς “Νέας Έποχής” και συνεχιστές τοῦ Ἔργου του...»⁸.

«Εὐχαριστῶ τό Δάσκαλο Ίωάννη πού μου ἔκανε τήν τιμή νά μέ διδάσκει ἐπί σειρά ἐτῶν και νά μέ συμπεριλάβει στήν ἀκολουθία Του», λέει πιστή μαθήτριά του⁹.

Σχεδόν τά ἴδια ἐπαναλαμβάνουν κι οί ὑπόλοιποι ὀπαδοί του πού συνεχίζουν ἀπτόητοι, μετά τό θάνατό του, και στό διαδικτυακό τόπο πού διατηροῦν μέ τό ὄνομα «Ἔργο Λόγου Ἀγάπης»¹⁰, ὅπου πέραν ἀπό τήν πλήρη διδασκαλία τοῦ Δ. Δώριζα, περιέχονται και θέματα πού μποροῦν νά προσελκύσουν και νά φέρουν ἀνυποψίαστους ἐνδεεῖς ἀπό τήν κρίση ἀνθρώπους σε ἐπαφή μέ τήν ὀργάνωση. Μερικά ἀπό τά θέματα αὐτά είναι: «Όλα τά κοινωνικά φαρμακεῖα τῆς Ἑλλάδας», «Όλα τά κοινωνικά παντοπωλεῖα τῆς Ἑλλάδας», «Σημεῖα διανομῆς δωρεάν φαγητοῦ σε ὄλη τήν Ἑλλάδα», «Οί ἄστεγοι χρειάζονται τή βοήθειά μας»¹¹...

Στό ἴδιο ἱστολόγιο γίνεται προσπάθεια ἐγγραφῆς νέων μελῶν μεταξύ τών ἐπισκεπτῶν τοῦ ἱστοτόπου. Διαβάζουμε: «Ἐνημερωθεῖτε μέ τό mail σας», «Παρακολούθηση τῆς κοινότητας Ἔργο Λόγου Ἀγάπης», «Τό Ἔργο Λόγου Ἀγάπης κάνει χρήση τοῦ Google Friend Connect για τήν ἐνίσχυση τῆς κοινότητας τοῦ ἱστοτόπου μας»...

Ἡ ὀργάνωση «Ἔργο Λόγου Ἀγάπης» ἀνήκει δυναμικά διά τοῦ σημερινοῦ διδασκάλου τῆς και στήν «Κίνηση Φιλοσοφικῶν και Μεταφυσικῶν Ὁμάδων για Ἐλεύθερη Πνευματική Ἐκφραση»¹², ὀμάδα

8. Στό ἴδιο.

9. Στό ἴδιο. Νάντια Παπά, Πρόλογος τοῦ βιβλίου: «Δάσκαλος Ίωάννης - Ἐσωτερικός Χριστιανισμός», Δ. Δώριζα, Ἀθήνα 1989.

10. <http://ergo-logou-agapis.blogspot.gr/>

11. Στό ἴδιο.

12. Γιώργος Κλειδαράς, Εἰσήγηση στήν Ὁμάδα Ἐργασίας για τήν Ἐκπαίδευση, «Ἡμέρα Ἐνότητας», «Ἀκρόκοσμος», Βάρκιζα, 10η Μαΐου 2009 και Γιώργος Κλειδαράς

πού συμπήχθηκε πρό ἐτῶν ἀπό ἕνα σύνολο ἀποκρυσταλλιστικῶν, γκουρουϊστικῶν, θεοσοφικῶν καί παρεμφερῶν ὀργανώσεων μέ σκοπούς τήν προάσπιση δῆθεν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλεύθερης ἔκφρασης¹³ κ.λπ., μέ οὐσιαστικό ὅμως στόχο τήν ἀντιπαράθεση στήν ἄσκηση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας καί τόν χαρακτηρισμό αὐτοῦ τοῦ ἔργου ὡς ρατσισμοῦ καί μισαλλοδοξίας.

Ἐνδιαφέρον ἀκόμη παρουσιάζει καί σχετική δραστηριότητα σέ ἴστοσελίδα τῆς ὀργάνωσης πού ἐπιγράφεται: «Πρόσκληση στήν Πνύκα», ὅπου προσκαλοῦνται ὅλοι οἱ «ἐκπαιδευόμενοι Λόγοι». Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ εἶναι χαρακτηριστικό:

«Το Ἔργο Λόγου Ἀγάπης καλεῖ ὅλους τους εκπαιδευόμενους Λόγους¹⁴ σ' οποιοδήποτε χώρο κι αν εργάζονται, για να σφραγίσουν με την παρουσία τους και τη δύναμη του λόγου τους το έργο της απελευθέρωσης και της ανασύστασης μιας νέας Ελλάδας.

Υπενθυμίζω σε όλους τα λόγια του Πρωτοπόρου "Να τολμάς να είσαι Λόγος".

Ο Ιωάννης γεννήθηκε, μεγάλωσε, σπούδασε, δίδαξε κι ἔζησε στην Ελλάδα.

Φανέρωσε σε ὅλους ανεξαιρέτως θρησκείας ἢ ἐθνικότητας, ὅσα ἐμελλε το πνεῦμα του να φανερώσει σε χιλιάδες ἀνθρώπους και δεκάδες ομάδες.

Μετά το θάνατό του, κάποιοι μαθητές του περίμεναν κοντά στο μνήμα ν' αναστηθεί και μετά ἀπό 16 χρόνια βαρέθηκαν κι ἔφυγαν. Ὅταν γίνουν 17, κανείς δεν θα ὑπάρχει στο νεκροταφείο ἀπ' αὐτούς που ἐπέλεξαν να ζήσουν την ὑπόλοιπη ζωή τους με τους νεκρούς.

Κάποιοι ἄλλοι ὅμως συνέχισαν το Ἔργο Του γιατί ἔζησαν την ἀνάσταση του Ιωάννη μέσα τους. Αὐτοί ἔφτιαξαν πνευματικά

σχολεῖα κι ἐσπείραν το σπόρο του Λόγου σ' ὅλο τον κόσμο. Αναγνωρίζονται ἀπό τη μεταξύ τους Ἀγάπη, τη φιλία, την ἀδελφoσύνη, την ἀλληλεγγύη, το σεβασμό. Δεν χρηματίζονται και δεν ασκοῦν προσηλυτισμό με κανέναν τρόπο, καθῶς και τα δυο ἐκφράζουν τι σημαίνει ματαιότης ματαιοτήτων»¹⁵.

Πέραν ἀπό τήν ἐκδήλωση στήν Πνύκα, σταχυολογώντας μεταξύ ποικίλων ἐκδηλώσεων, ἀξίζει νά ἀναφερθοῦμε σέ ἡμερίδα πού πραγματοποιήσε ἡ ὀργάνωση «Ἔργο Λόγου Ἀγάπης» στίς 28-4-2013 στό «Πολιτιστικό Κέντρο Παπάγου-Χολαργοῦ» τοῦ Δήμου Παπάγου-Χολαργοῦ, «πρός τιμήν τῶν 18 χρόνων ἀπό τήν ἀποχώρηση τοῦ πρωτοπόρου δασκάλου Ἰωάννη, Διούση Δώριζα»¹⁶.

Στήν ἡμερίδα συμμετεῖχαν 18 βασικά μέλη τῆς ὀργάνωσης τά ὁποῖα ἐξεφώνησαν ἰσάριθμες ὁμιλίες κυμαινόμενες μεταξύ 5 καί 15 λεπτῶν ἕκαστη. Πλήν μίας, ὅλες ἀποτελοῦσαν τμήματα κειμένων τοῦ Δ. Δώριζα. Ὅλες βρῖσκονται σήμερα ἀνεβασμένες στό διαδίκτυο, στό YouTube κι ὅλες φέρουν τά ὀνόματα τῶν ὁμιλητῶν. Κάποιοι ἀπό τούς τίτλους εἶναι: «Μαθητεία Λόγου Ἱεροσύνης κατά Τάξη Μελχισηδέκ», «Μαρτυρία τῆς Πρώτης Συνεργάτιδας τοῦ Δάσκαλου Μητέρας Ἄνας, γιά τά πρῶτα χρόνια του Ἔργου»¹⁷, «Δάσκαλος Ἰωάννης καί Ἐκκλησία», «Τό Ζωντανό Βίωμα καί ἡ Ζωντανή Παρουσία», «Ἡ Ἀνάληψη τῶν Δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», «Ἡ φανέρωση τοῦ Ἰωάννη στήν Κοινωνία», «Ὁ Ἰωάννης τῆς Δευτέρας Παρουσίας στήν Πολιτεία», «Ἡ Κοινωνία τῆς Ἱερῆς Τράπεζας», «Ἀπό τά Ἰουδαϊκά Μυστήρια στόν Ἰωάννη», «Ἡ φανέρωση τοῦ Ἔργου τῆς Δευτέρας Παρουσίας στόν 21ο αἰῶνα», «Τά

(Ἐκπρόσωπος τῆς Κίνησης), «Ἡ τελευταία ὁμιλία τοῦ Ἀνθρώπου», «Ἐτήσιο Συμπόσιο», Ξενοδοχεῖο «Τιτάνια», Ἀθήνα, 1η Ἀπριλίου 2012 κ. ἄ.

13. <http://www.kinisi95.blogspot.gr/>

14. Οἱ ὑπογραμμίσεις, δικές μας.

15. Πρόσκληση στήν Πνύκα, 11^η Νοεμβρίου 2011.

<http://ergo-logou-agapis.blogspot.gr/2011/11/blog-post.html>

16. <http://www.youtube.com/watch?v=nGvZGj4X3gw>

17. Θεῶνης Σουπιωνά, 28-4-2013, <http://www.youtube.com/watch?v=nGvZGj4X3gw>

Μυστήρια τῆς Νέας Κοσμικῆς Περιόδου», «Ὁ Πρωτοπόρος Δάσκαλος παρουσιάζει τὸ Ἔργο τῆς Δευτέρας Παρουσίας 30 χρόνια μετά», «Ὁ Ἰωάννης τῆς Δευτέρας Παρουσίας στὴν Κοινωνία», «Ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ τὸ Ἔργο τῆς Δευτέρας Παρουσίας», «Ἡ φανέρωση τοῦ Ἰωάννη στὴν Πολιτεία», «Ἰωάννης - Ἡλίας - Μελχισεδέκ - Ἀδάμ», «Ἡ προσωπικὴ οικείωση τῆς Θέωσης καὶ ὁ Ἐκκλησιασμός».

Ἀποροῦμε, πῶς τέτοια θεματολογία, θρησκευτικῆς φαινομενικὰ τάξης, χαρακτηρίστηκε ὡς «πολιτιστικὸ γεγονός» κι ἔτυχε τῆς ἔγκρισης τῶν ἀρμοδίων φορέων τοῦ Δήμου...

Ἡ ὀργάνωση «Ἔργο Λόγου Ἀγάπης» μὲ τὸν παλαιὸ τίτλο «Ἑλληνικὸ Κέντρο Ἐσωτερικοῦ Χριστιανισμοῦ» (Δ. Δώριζα) χαρακτηρίζεται ὡς «ομάδα ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη» ἀπὸ τὴ «Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας» (Ἀλιάρτος Βοιωτίας 20-26 /9/1995), αὐτὸς ἦταν πιθανῶς κι ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀλλαγῆς τοῦ ὀνόματος.

Θὰ κατακλείσουμε τὸν σύντομο αὐτὸ σχολιασμὸ τῆς ἐπικίνδυνης αὐτῆς ὀργάνωσης μὲ συζήτηση πού ἀντλήθηκε ἀπὸ τὸ διαδίκτυο καὶ ἀφορᾷ σὲ Ὁρθόδοξο ιστότοπο¹⁸ στὸν ὁποῖο προσέτρεξε ἐνδιαφερόμενο πρόσωπο γιὰ λήψη σχετικῶν πληροφοριῶν. Ἡ συνομιλία αὐτὴ καταδεικνύει τὴν ἀνάγκη ὑπαρξῆς ἐνημερωμένων Ὁρθόδοξων διαδικτυακῶν τόπων.

«Δημοσιεύθηκε: Τετ Οκτ 07, 2009 2:35 am
Chemist, 24 ἐτῶν,

Γράφω γιὰ ἓνα ζήτημα πού με ἀπασχολεῖ τρομερά.

Ὁ καλύτερός μου φίλος, πού εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τοῦ ερευνητικὸ πνεῦμα με κάθε αγνή πρόθεση καὶ ἀναζητώντας τὴν Ἀλήθεια, ἤρ-

θε σε επαφή με μιὰ ομάδα ἀνθρώπων, πού ἀν καὶ δὲν πιστεύω ὅτι ὁ ἴδιος το ξέρει, ονομάζονται Ἀδελφοὶ Κίνησης καὶ πρεσβεύουν ἢ διδάσκουν τὸ Ἔργο Λόγου Ἀγάπης...

Ἐχουν ὁμῶς κάποιες ιδιομορφίες. Κατ' ἀρχὰς ὑπάρχει κάποιον πρόσωπο κλειδί ἢ Δάσκαλος γνωστὸς ὡς Δάσκαλος Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἔχοντας "ἐξελιγμένο πνευματικὸ ἐπίπεδο ἢ χάρη", ἐκπαίδευσε ἀντίστοιχον ἐπίπεδον ἀνθρώπους ὡς μαθητὲς καὶ κάποιον ἀπὸ αὐτοὺς γίνονται ἐπίσης... Οἱ δάσκαλοι αὐτοί, σε συνάντηση με τοὺς μαθητὲς ἐκπαιδευόμενους αὐτῶν, υποστηρίζουν ὅτι ἐρχονται σε ἐπικοινωνία με τὸν Λόγο, πού ἀναφέρεται ὡς οντότητα, καὶ μιλοῦν γιὰ τὸ Ἔργο τοῦ Χριστοῦ ἐκ μέρους τοῦ Χριστοῦ καὶ σε πρῶτο πρόσωπο (ἐνῶ γιὰ τὸν εαυτὸν τοὺς μιλάνε σε τρίτο), σαν δηλαδὴ οἱ διδασκὰς πού λένε ἐκείνη τὴν ὥρα νὰ προέρχονται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Χριστὸ πού ομιλεῖ μέσω ἐκείνων, ἀλλὰ ταυτόχρονα χωρὶς νὰ υποστηρίζουν ὅτι ἐρχονται σε αὐτὴ τὴν κατάσταση πού κάποιος ἔχει καταλάβει τὸ σῶμα τοῦ. Δηλαδὴ ἀπλά, σαν νὰ μιλάνε τὸ Λόγο, ὁ ὁποῖος πηγάζει ἀπὸ ἐκείνους λόγω τῆς πνευματικῆς τοῦς ἐξέλιξης καὶ ἐνώσεως με τὸ θεῖο... Καὶ τὸ θέμα εἶναι, πῶς μπορεῖ νὰ ἀποδείξει κανεὶς σε κάποιον μέλος, ὅτι δὲν εἶναι ἔτσι?...

Ὁ λόγος πού γράφω εἶναι μόνον ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ ἀπὸ ἀνιδιοτελὴ ἀγάπη πρὸς τὸ φίλο μου, νὰ βρῶ ἓναν τρόπο νὰ τὸν κάνω νὰ "δεῖ" τὴν ἀλήθεια! Συμβουλές ἀπόλυτες ἢ ἀπόρριψη τῶν πιστεύω τοῦ ἀπλά δὲν θὰ δούλευαν σ' ἐκείνον, ἀλλὰ με τὴ βοήθεια χωρίων τῆς Γραφῆς, θὰ μπορούσα νὰ τὸν φέρω ἀντιμέτωπο με τὴν ἀλήθεια... Θέλω νὰ ΑΠΟΔΕΙΞΩ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ σωστὸς δρόμος, ἀλλὰ χρειάζομαι τὴ βοήθεια κάποιου φωτισμένου ἀνθρώπου με γνώση γιὰ νὰ τὸ κάνω!».

romfaia (Πολύ Παλιὸς Χρήστης) «Πρόκειται γιὰ τοὺς συνεχιστὲς τοῦ μακαρίτη Διονύση Δώριζα... Ἀπὸ ὅσα λίγα γνωρίζω ὁ ἴδιος εἶχε ἐμφανιστεῖ στους μαθητὲς τοῦ ὡς

18. <http://orthodoxia.forumup.gr/post-11873-orthodoxia.html>

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ
ΤΩΝ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΩΝ

του κ. Γεωργίου Κρίππα Δρ. Συντ. Δικαίου.

Τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, διά τῆς ἀπό 19.9.2013 ἀποφάσεώς του (Eglise de Scientologie κατά Βελγίου προσφυγή Νο 43075/08) ἀπορρίπτει προσφυγή τῶν Σαηεντολόγων Βελγίου, διά τῆς ὁποίας ἰσχυρίσθηκαν, ὅτι παρεβιάσθη τό ἀτομικό τους δικαίωμα περί τοῦ τεκμηρίου ἀθωότητος (ὅτι δηλ. ὅποιοσδήποτε θεωρεῖται ἀθῶος πρὶν καταδικασθεῖ ἀπό ἀρμόδιο δικαστήριο) καί διά τῆς ὁποί-

Σημείωση τῆς Σύνταξης

Οἱ ἀναδημοσιεύσεις σχολίων ἢ πληροφοριῶν ἀπό ξένα ἢ ἑλληνικά περιοδικά καί ἄλλα ἔντυπα, δημοσιεύονται μέ κάθε ἐπιφύλαξη, ἀφοροῦν σέ ἀπόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ἢ στήν ἀπομείωση τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπολήψεως τῶν προσώπων, στά ὁποῖα ἀναφέρονται καί τά ὁποῖα σεβόμεθα δεόντως.

Τήν εὐθύνη γιά τίς ἐκφραζόμενες ἀπόψεις στίς δημοσιευόμενες ἐπιστολές φέρουν ἀποκλειστικά οἱ ἐπιστολογράφοι καί ὄχι ἡ Συνακτική Ἐπιτροπή.

Ιωάννης και με πνευματιστικούς τρόπους “ενεργοποιούσε” τον Ιωάννη μέσα σε κάθε μαθητή. “Χειροτονούσε” ιερείς αλλά και ιέρειες που πέφτοντας σε “έκσταση” “προφήτευαν” τα... μελλούμενα.

Φυσικά από όλες αυτές τις “προφητείες” καμία δεν επαληθεύτηκε με πρωταρχική εκείνη που τους έλεγε πως ο ίδιος θα διωχτεί και θα συρθεί σε δικαστήρια κατά το τέλος των καιρών.

Δυστυχώς είναι πνευματιστικής φύσης η αίρεση πράγμα που σημαίνει ΠΟΛΥ επικίνδυνη.

Chemist, 24 ἐτῶν. Ἀπαραίτητες συμπληρώσεις. Ἀπ ὅσο ξερει [ὁ φίλος του], ὁ δάσκαλος παράκλητος Ιωάννης Χριστός που τώρα έχει πεθάνει, εκπαιδευσε μόνο μια δασκάλα στην οποία ανήκει και το βιβλίο... Δεν ξέρει για άλλους. Εκείνη όταν προσεύχεται και κηρύττει, δεν φτάνει σε καμία κατάσταση έκστασης, αλλά έχει πλήρη συνείδηση, και λει υποτίθεται αυτά που απαντώνται στην προσευχή της ὅπως τα ἀκουει, ἐξ' ου και το 1^ο ενικό. Το σοκαριστικό που ἔμαθα εἶναι, ἂν και

δεν ξέρω ἂν γνωρίζει και ὁ ἴδιος τόσο καλά, εἶναι ὅτι δε μιλάει ὡς ὁ Χριστός, ἀλλά ὡς ὁ δάσκαλος Ιωάννης! Δηλαδή μέσω αὐτῆς υποτίθεται βγαίνει ὁ λόγος, ἀλλά ὄχι ἀπ' εὐθείας ἀπό τὸ Χριστό, ἀλλά αὐτὸν Ιωάννη!!!.

Κι ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω μαρτυρία, πιστεύουμε ὅτι γίνεται σαφές τὸ πόσο ἐπικίνδυνες εἶναι οἱ ὀργανώσεις αὐτές καί πόσο εὐκόλο εἶναι νὰ ἐμπλακεῖ κάποιος, εἰδικά ἂν δέ γνωρίζει τίς μεθοδεύσεις πού χρησιμοποιοῦν κι ἂν δέ διαθέτει τὸ ἰσχυρὸ θεμέλιο, τὴ γνώση τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καί τὴ βίωσή της· εἰδικά σήμερα, πού οἱ σέκτες παρουσιάζονται στὴ χώρα μας σάν διωκόμενες φιλοσοφικές ὀμάδες κι ἡ διωκόμενη στὴν οὐσία Ἐκκλησία σάν δῆθεν «ιερά ἐξέταση».

Ἄς μὴ ξεχνοῦμε ἀκόμη ὅτι ὁ μέντορας τῆς Θεοσοφίας -στὴν ὁποία βασιζεται ἡ ὀργάνωση τοῦ Δ. Δώριζα- καί τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας ἦταν πάντα ὁ πονηρός, ἐξ οὗ καί τὸ «Τράστ τοῦ Ἐωσφόρου» (Lucis Trust - Lucifer Trust) τῆς Θεοσοφίστριας Ἀλίκης Μπέιλη (Alice A. Bailey).

ας ζητούσαν τήν καταδίκη τοῦ Βελγίου, διότι καί ὑπηρεσιακοί παράγοντες καί ὁ Τύπος ἐδημοσίευσαν εἰδήσεις, ὅτι οἱ Σαηεντολόγοι παραπέμπονται εἰς τὰ δικαστήρια διά νά δικασθοῦν διά αἰσχροκέρδεια, κατάχρηση ἐμπιστοσύνης καί παραβίαση τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν μελῶν τους (γνωστοποίηση προσωπικῶν τους ἀπορρήτων, κυρίως ἰατρικῶν ἀπορρήτων).

Ἡ ἴδια ἀπόφαση ἀναφέρει, ὅτι εἰδήσεις περὶ τῆς ὡς ἄνω δράσεως τῶν Σαηεντολόγων δημοσιεύθηκαν σέ πολλές ἔγκυρες βελγικές ἐφημερίδες μέ πολύ ἐντυπωσιακούς τίτλους, ὅπως «Ἡ δικαιοσύνη κατηγορεῖ τήν ἐκκλησία τῆς Σαηεντολογίας», «τό Ἐφετεῖο τῶν Βρυξελλῶν ἔκρινε τὰ στοιχεῖα τῆς αἰρέσεως παράνομα», «ὁ Εἰσαγγελεὺς χαρακτηρίζει τήν ἐκκλησία αὐτή ἐγκληματική ὀργάνωση» κ.λ.π.

Περαιτέρω τό Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον ἀποφαίνεται, ὅτι τό ἄρθρο 6 παρ. 2 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (παράβαση τοῦ ὁποίου ἐπεκαλοῦντο οἱ Σαηεντολόγοι) δέν ἐμποδίζει τίς δημόσιες ἐξουσίες, ἀπὸ τό νά πληροφοροῦν τό κοινὸ περὶ τῶν παραπεμπομένων εἰς τὰ δικαστήρια ὑποθέσεων καί ἐν ἐκκρεμότητι εὐρισκομένων. Τέλος ἐπισημαίνει, ὅτι ὅλα ὅσα οἱ Σαηεντολόγοι καταμαρτυροῦν κατὰ τοῦ Βελγίου ἀποτελοῦν εἰδήσεις, ἀναλύσεις ἢ σχόλια δημοσιευθέντα εἰς τόν Τύπο, διά τὰ ὅποια τό βελγικὸ κράτος δέν εὐθύνεται, διότι ὁ Τύπος εἶναι ἐλεύθερος.

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ... ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ¹

Ὁ βουδιστὴς «πνευματικὸς διδάσκαλος» Sogyal Rinpoche², εὐρίσκεται καί πάλι κα-

1. FAIRnews, Issue 2, 2009, σ. 13.

2. «The Sunday Times», Ἰρλανδία, 5 Ἰουλίου 2009, «Dialogue Ireland», 3-19 Ἰουλίου 2009, <http://dialogueireland.wordpress.com/2009/07/05/shock-at-lama-sogyal-rinpoche-past/> καί <http://dialogueireland.wordpress.com/2009/04/07/briefing-document-on-sogyal-rinpoche/>

τηγορούμενος γιὰ παλιές ἀτασθαλίες καί συγκεκριμένα γιὰ τήν κακοποίηση γυναικῶν ὀπαδῶν του. Μία πρώτη ἀγωγή εἶχε κατατεθεῖ ἐναντίον του τό 1994.

Τό κατηγορητήριον κάλυπτε περίοδο πολλῶν ἐτῶν, στή διάρκεια τῶν ὁποίων ὁ γκουρού ἐκμεταλλεῖτο τήν ἐπιρροή του καί ἔπειθε τίς «μαθήτριές» του νά ἔχουν σεξουαλικές σχέσεις μαζί του.

Τό κατηγορητήριον περιελάμβανε ἀκόμη ἀναφορές γιὰ «πρόκληση συναισθηματικῆς ὀδύνης», «παράβαση καθήκοντος ἐμπιστοσύνης» καθὼς καί «ἀνήθικη ἐπίθεση καί ξυλοδαρμό».

Ἡ ὑπόθεση αὐτή, γιὰ τήν ὁποία ἐπιδι-κάσθηκε ἀποζημίωση ὕψους 10 ἑκατομμυρίων δολαρίων, τακτοποιήθηκε ἐκτός δικαστηρίου τό 1995, ἀλλά φαίνεται νά προέκυψαν νέες καταγγελίες γιὰ κακοποίηση καί ἀπὸ ἄλλες ὀπαδούς.

Ὁ Rinpoche δίδαξε στό Παρίσι καί στό Λονδίνο μέ τό ὄνομα Rigpa –δηλωτικὸ τῆς «ἐσώτερης βασικῆς φύσης τοῦ νοῦ» κατὰ τόν βουδισμό- καί ἴδρυσε τό κέντρο Rigpa στήν Ἀγγλία τό 1977. Φαίνεται ὅτι εἶχε κάνει καί σπουδές συγκριτικῆς θρησκείολογίας (comparative religion) στό πανεπιστήμιον τοῦ Cambridge, χωρὶς ὅμως νά ἀποφοιτήσει.

Ἡ Πρόεδρος τῆς Ἰρλανδίας, Mary McAleese, τηρεῖ σήμερα ἀποστάσεις ἀπὸ τόν Rinpoche, καθὼς οἱ κατηγορίες γιὰ τίς ἐπιθέσεις ἐμφανίσθηκαν ἐκ νέου στό προσκήνιον τόν Ἰούλιον τοῦ 2009. Ἡ κ. McAleese εἶχε ἐπισκεφθεῖ τό 2007 τό Βουδιστικὸ Κέντρο Dzogchen Beara³, ἕνα ἀκόμη ἀπὸ τὰ «καταφύγια πνευματικῆς ἀπομόνωσης» τοῦ Rinpoche, στό County Cork καί εἶχε ἐκφρασθεῖ τότε ἐγκωμιαστικά γιὰ τό πρόσωπο τοῦ γκουρού.

Δυστυχῶς⁴, τέτοια φαινόμενα «παγίδευσης» δημοσίων προσώπων εἶναι στίς μέρες

3. <http://www.dzogchenbeara.org/index.php?pid=2>

4. Σ. τ. Σ.

μας συχνότατα, καθώς οι μὲν σέκτες καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τους προσπαθοῦν μὲ κάθε μέσο νὰ προβληθοῦν σάν φορεῖς «κοινωνικοῦ συμφέροντος» τὸ δὲ κριτήριο τοῦ κοινοῦ ἔχει προδήλως ἀμβλυνθεῖ λόγω τῆς πλύσης ἐγκεφάλου ἀπὸ τὰ ΜΜΕ καὶ τοὺς λοιποὺς φορεῖς, πού δραστήρια ἀπεργάζονται τὴν ἔνταξη τῆς ἀνθρωπότητας στό ὄχημα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

**ΣΤ' ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΔΙΚΤΥΟΥ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΛΑΤΡΕΙΩΝ**

19 - 22 Σεπτεμβρίου 2013,

**Ι. Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου - Χατζηδήμοβο,
Νευροκόπι - Βουλγαρίας.**

**Γενικό Θέμα: «Πρακτικοὶ τρόποι ποιμαν-
τικῆς, κοινωνικῆς καὶ νομικῆς ἀντιμε-
τώπισης τῶν λατρειῶν - αἰρέσεων».**

Τὸ «Δίκτυο Πρωτοβουλιῶν Μελέτης Θρησκειῶν καὶ Καταστροφικῶν Λατρειῶν», ἀποτελούμενο ἀπὸ μέλη τῶν Ὁρθοδόξων Πρωτοβουλιῶν Γονέων, πού δραστηριοποιεῖται στὸν διεθνή Ὁρθόδοξο χῶρο, πραγματοποίησε τὴν 6^η Συνάντησή του στό Χατζηδήμοβο τῆς Βουλγαρίας. Στό «Δίκτυο» αὐτὸ συμμετέχει καὶ ἡ «Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ τῆς Οἰκογενείας καὶ τοῦ Ἀτόμου». Στὴ συνάντηση συμμετεῖχε ὁ Πρωτοπρ. π. Κυριακὸς Τσουρός, Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων, καὶ Πρόεδρος τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου τῆς Π.Ε.Γ., ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Παπαχριστοδούλου, Πρόεδρος τοῦ Δ/Σ τῆς Ἐνώσεώς μας.

Στὴ συνέχεια, δημοσιεύουμε τὸ Ἀνακοινωθέν τῆς 6^{ης} «Συνάντησης» τοῦ «Δικτύου».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἔχει βάσιμα ὑποστηριχθεῖ ὅτι τὰ μεγάλα ἠθικά καὶ κοινωνικά προβλήματα, πού κατακλύζουν τὸν κόσμο μας, δὲν ὀφείλονται στὴν ἔλλειψη θρησκευτικότητας, ἀλλὰ ἀντίθετα ὀφείλονται στὴν τόσο μεγάλη πίστη σὲ πλανεμένες δοξασίες.

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ βασικὴ διαπίστωση τῶν συμμετασχόντων στὴν ΣΤ' Συνάντηση τοῦ «Διορθοδόξου Δικτύου Πρωτοβουλιῶν Μελέτης Θρησκειῶν καὶ Καταστροφικῶν Λατρειῶν», ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα ἀπὸ τὴν 19η μέχρι καὶ τὴν 22α Σεπτεμβρίου 2013 στὴ Βουλγαρία.

Ἡ Συνάντηση φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νευροκοπίου κ. Ναθαναήλ στὴν Ἱερά Μονὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου-Χατζηδήμοβο Νευροκοπίου Βουλγαρίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας. Στὴ Συνάντηση αὐτὴ συμμετεῖχαν περισσότεροι ἀπὸ 100 σύνεδροι – ἐκπρόσωποι ὅλων σχεδόν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν: τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιόχειας, Ἱεροσολύμων, Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, τῶν Ἐκκλησιῶν Κύπρου, Ἑλλάδας, Πολωνίας, Ἀλβανίας καὶ Οὐκρανίας, καὶ πολλῶν Ὁρθοδόξων Πρωτοβουλιῶν, πού ἀσχολοῦνται μὲ τὰ θέματα τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων.

Τὸ γενικό θέμα, τὸ ὁποῖο ἀπασχόλησε τοὺς συνέδρους, εἰδικούς ἐρευνητές καὶ μελετητές ἐπὶ θεμάτων νεοφανῶν αἰρέσεων καὶ καταστροφικῶν λατρειῶν / σεκτῶν ἦταν: **«Πρακτικοὶ τρόποι ποιμαντικῆς, κοινωνικῆς καὶ νομικῆς ἀντιμετώπισης τῶν λατρειῶν – αἰρέσεων».**

Ἀπὸ τίς ἐμπεριστατωμένες εἰσηγήσεις καὶ τίς διεξοδικές συζητήσεις, πού ἔγιναν, διαπιστώθηκε ὅτι ἡ ραγδαία ἐξάπλωση τῶν ποικιλώνυμων αἰρέσεων καὶ καταστροφικῶν λατρειῶν καθιστᾶ ἐπιτακτι-

κή τήν ἀνάγκη ὑπεύθυνης ἐνασχόλησης καί συνεχοῦς προσαρμογῆς τῆς τακτικῆς γιά τήν ποιμαντική, κοινωνική καί νομική ἀντιμετώπισή τους στίς σημερινές συνθήκες.

Ἐγινε μέ σαφήνεια φανερό ὅτι οἱ ἐν λόγω σέκτες, καλυπτόμενες κάτω ἀπό δελεαστικά προσωπεῖα καί καλλιερῶντας ἀπατηλές προσδοκίες, παγιδεύουν ἀνυποψίαστα ἀνθρώπινα θύματα, τά ἀποκόπτουν ἀπό τό φυσικό, τό οἰκογενειακό καί κοινωνικό περιβάλλον, ἀλλοιώνουν τήν προσωπικότητά τους καί τά καθιστοῦν ἄβουλα ὄργανά τους.

Τό χειρότερο δέ ὄλων εἶναι τό γεγονός ὅτι ἐμποδίζουν τά θύματά τους ἀπό τήν ἐπίτευξη τοῦ τελικοῦ ἀνθρώπινου προορισμοῦ, πού εἶναι ἡ κατά χάριν ἔνωση μέ τόν Θεό καί ἡ αἰώνια ζωή.

Κρίθηκε ἀπαραίτητο μετά ἀπό εἰλικρινῆ αὐτοκριτική, νά δοθεῖ ἰδιαίτερη ἔμφαση στήν προσωπική καλλιέργεια τῶν ποιμένων, στήν ἀγιοπνευματική ἀναζωογόνηση τῆς ἐνορίας, καί στήν συστηματικότερη κατά τά ἀγιοπατερικά πρότυπα ὀργάνωση τῶν κατά τόπους Ἐκκλησιῶν καί μέ τήν κατάλληλη ἀξιοποίηση ὄλων των σύγχρονων μέσων.

Εἰδικοί νομικοί, πού συμμετεῖχαν στήν Συνάντηση κατέδειξαν ὅτι οἱ λατρεῖες παραβιάζουν διατάξεις καί τοῦ Ποινικοῦ καί τοῦ Αστικοῦ κώδικα καί βασικές Συνταγματικά κατοχυρωμένες ἐλευθερίες χρησιμοποιοῦντας ἀκόμη δόλο καί ἀπάτη καί ψευδεπίγραφες παραπλανητικές μεθόδους.

Ὡς ἐκ τούτου κρίθηκε ἀναγκαῖο οἱ εἰδικοί ἐρευνητές-μελετητές τῶν Ἐκκλησιῶν καί Πρωτοβουλιῶν σέ συνεργασία μέ τούς νομικούς συμβούλους νά ἐνημερώσουν τούς πολιτειακούς, δικαστικούς καί κοινωνικούς φορεῖς γιά τήν ἐπικινδυνότητα αὐτῶν.

Κατέστη, τέλος, φανερή ἡ ἀνάγκη γιά στενότερη συνεργασία τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν μέ τήν ἀνταλλαγή πληροφο-

ριῶν καί ἐμπειριῶν, καθώς ἐπίσης καί ἡ κατάρτιση ἐνιαίου καί ἐπικαιροποιημένου καταλόγου αἰρετικῶν ὁμάδων – σεκτῶν οἱ ὁποῖες εἶναι ἀσυμβίβαστες μέ τήν Ὄρθοδοξη πίστη, γιά τήν ἔγκαιρη καί ἔγκυρη ἐνημέρωση καί προστασία τῶν πιστῶν. Πρός τοῦτο ὀρίστηκε εἰδική ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θά ἐπεξεργαστεῖ τίς βασικές ἀρχές καί προϋποθέσεις, πού θά διέπουν τήν σύνταξη τοῦ καταλόγου, ὥστε νά καταστεί δυνατή ἡ παρουσίασή του στήν ἐπόμενη Ζ' Συνάντησή μας.

«**Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**» **ΤΟΥ ΤΣΑΡΛΣ** **ΜΑΝΣΟΝ** **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΤΑΙ ΚΑΙ** **ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ Η.Π.Α.⁵**

Ὁ ἀνατριχιαστικός θάνατος τοῦ 29χρο-
νου Ἀμερικανοῦ Joel Pugh, στίς 2 Δεκεμ-
βρίου 1969, στό ξενοδοχεῖο Talgarth, τοῦ Δ.
Λονδίνου, ἔφερε καί πάλι στό προσκήνιο
«Τήν Οἰκογένεια», τή φονική σέκτα τοῦ
σατανιστῆ Τσάρλς Μάνσον, καθώς αὐτή
φαίνεται νά ἐμπλέκεται στήν ὑπόθεση,
σύμφωνα μέ ἀποκλειστικό ρεπορτάζ τοῦ
Βρετανικοῦ Τύπου.

Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ διαβόητος κατά συρ-
ροή δολοφόνος Τσάρλς Μάνσον καί πέντε
μέλη τῆς λεγόμενης «Οἰκογένειάς» του
βρίσκονται σήμερα ἔγκλειστοι ἐφ' ὅρου
ζωῆς, γιά τή δολοφονία ἐννέα ἀτόμων,
συμπεριλαμβανομένης τῆς ἐγκύου Sharon
Tate, συζύγου τοῦ γνωστοῦ σκηνοθέτη τοῦ
κινηματογράφου, Ρομάν Πολάνσκι τό 1969.

Σήμερα, τά ὑπόλοιπα μέλη «Τῆς Οἰκο-
γένειας» κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα, ἐνῶ ὁ
74χρονος Manson, σέ φωτογραφία πού
κυκλοφόρησε πρόσφατα ἀπό τή φυλακή,
ποζάρει μέ ψυχρό βλέμμα καί μέ μιά σβά-
στικα χαραγμένη πάντα στό μέτωπό του.

5. Daily Mail, 21 Μαρτίου 2009.
<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1163573/Did-Charles-Mansons-murder-gang-strike-Britain.html>

Ἐπιστρέφοντας στήν περίπτωση τοῦ Joel Pugh, θά ὑπογραμμίσουμε ὅτι ἐνῶ τά εὐρήματα ἀρχικά κατεδείκνυαν, ὅτι ὁ νέος ἄνδρας αὐτοκτόνησε, σήμερα φαίνεται πιό πιθανό ὅτι «Ἡ Οἰκογένεια» τοῦ Μάνσον εἶναι ἀναμειγμένη σέ ἀνθρωποκτονία ἐντός Βρετανικοῦ ἐδάφους.

Ἐρευνητής δημοσιογράφος ἀνακάλυψε, ὅτι ὁ Joel Pugh στό παρελθόν σχετίζονταν μέ κάποια Σάντρα, φίλη του στίς Η.Π.Α. Ὅμως ἐνῶ ἡ Σάντρα ἀνήκε στή σέκτα, φαίνεται πῶς ὁ Joel βρῆκε τό Μάνσον ἀντιπαθητικό. Ἡ σχέση τοῦ Joel μέ τή Sandra δέ συνεχίστηκε, ὅπως καί ἡ σχέση του μέ «Τήν Οἰκογένεια». Ἔτσι, αὐτός ἐγκατέλειψε ἀπογοητευμένος τόσο τή σέκτα ὅσο καί τίς Η.Π.Α. γιά νά καταλήξει στό ξενοδοχεῖο Talgarth, στίς 27 Ὀκτωβρίου 1969, ἀφοῦ ταξίδευσε ἐπί μακρόν.

Ὅμως ἡ ἐνέργειά του αὐτή σήμαινε, στά μάτια τοῦ Manson, ὅτι ὁ Joel Pugh ἦταν τώρα ἐχθρός «Τῆς Οἰκογένειας» καί προδότης στούς διεστραμμένους σκοπούς της. Πέντε ἑβδομάδες ἀργότερα, στό ἴδιο αὐτό ξενοδοχεῖο ἀνακαλύφθηκε τό πτώμα του.

Στά πλαίσια τῆς ὅλης ἔρευνας, στίς Η.Π.Α., ὁ Εἰσαγγελέας Frank Fowles, μελετώντας τίς δραστηριότητες «Τῆς Οἰκογένειας» καί εἰδικά τίς κινήσεις τοῦ Bruce Davies -πρωτοπαλήκαρου τοῦ Μάνσον καί πιό φανατικοῦ ὄπαδου του, μέ πολλά ταξίδια στό ἐνεργητικό του-, ἀνακάλυψε, μέσω τῆς Ἰντερπολ καί τῆς Σκότλαντ Γιάρντ, πῶς ἡ τοπική ἀστυνομία τοῦ Felbridge, στό Surrey εἶχε ἐντοπίσει τόν Davis σέ κέντρο τῆς Σαηεντολογίας τό 1969.

Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ Μάνσον καί οἱ ὄπαδοί του σχετίζονταν μέ τή Σαηεντολογία⁶. Φαίνεται, ὅτι ὁ Davis παρακολουθοῦσε μαθήματα Σαηεντολογίας ἐκεῖνο τό διάστημα τῶν δύο μηνῶν, ἀπό 23 Νοεμβρίου 1969.

Μέ τόν Davis στό Λονδίνο καί μέ τή γνώση τοῦ ψυχωτικοῦ Μάνσον καί τῶν παρανοϊκῶν φαντασιώσεών του, ἡ ἀστυνομία συμπεραίνει σήμερα ὅτι ὁ Pugh θεωρήθηκε ἀποστάτης καί ἐχθρός τῆς ὁμάδας, γεγονός τό ὁποῖο ὀδήγησε στήν ἐξάπλωση τῶν φόνων «Τῆς Οἰκογένειας» τοῦ Μάνσον κι ἐκτός τῶν Ἀμερικανικῶν συνόρων.

ΟΙ ΤΕΛΕΙΟΙ ΓΟΝΕΙΣ (TRUE PARENTS)

Ἡ «Ἐνωτική Ἐκκλησία» (Unification Church), ἡ ὁποία παρουσιάζεται καί ὡς «Εἰρηνιστική» ὀργάνωση, διεξήγαγε τό 1988, ἄλλη μία τελετή ὁμαδικῶν γάμων τῆς ὁποίας προῖστατο ὁ Σάν Μιούνκ Μούν⁷, ὁ αὐτοπροσδιοριζόμενος «Μεσσίας», «Τρίτος Ἀδάμ» καί «Κύριος τῆς Δευτέρας Παρουσίας».

Τό γεγονός αὐτό, πού θεωρήθηκε τότε ὡς ἡ μεγαλύτερη ὁμαδική γαμήλια τελετή τῆς δεκαετίας, πραγματοποιήθηκε μέ σκοπό νά ἐορτασθεῖ πανηγυρικά ἡ ἀπόφαση τῆς Βρετανικῆς Κυβέρνησης, νά σταματήσει τίς ἐνέργειές της γιά τήν ἀφαίρεση τοῦ φιλανθρωπικοῦ στότους τῆς ὀργάνωσης.

Στήν ἐκδήλωση, πού πραγματοποιήθηκε στό «Πανεπιστήμιο Σάν Μιούνκ», πού ἀνήκει στήν ὀργάνωση, συμμετεῖχαν 40.000 πρόσωπα, ἐκ τῶν ὁποίων τά μισά ἦταν μελλοννυμφα ζευγάρια ἐνῶ τά ὑπόλοιπα συμμετεῖχαν ἀπό κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη, μέσω δορυφόρου. Κάποιες ἀπό τίς νύφες καί τούς γαμπρούς εἶχαν δεῖ τό μελλοντικό τους ταῖρι μόνο λίγες φορές στό παρελθόν.

Σέ παλαιότερους ὁμαδικούς γάμους κάποια ζευγάρια γνωρίζονταν γιά πρώτη φορά μόλις λίγες ὥρες πρὶν ἀπό τό «μυστήριο»!

Στίς δεκαετίες 1970 καί 1980, κατά πληροφορίες τῶν Times⁸, ἡ «ἐκκλησία» εἶχε ἀποκτήσει τή φήμη ὅτι ἀσκοῦσε πλύση ἐγκεφάλου καί διέλυε οἰκογένειες, ὅμως, γράφουν οἱ Times, τίς ἐπόμενες δεκαετίες πρό-

6. <http://www.lermanet.com/scientologyscandals/charlesmanson.htm>

7. Ὁ Sun Myung Moon ἀπεβίωσε στίς 3 Σεπτεμβρίου 2012. Βλ. «Διάλογος», τ. 69, σσ. 4-6.

8. The Times, 14 Νοεμβρίου 2009.

βαλλε ένα πιό ήπιο προφίλ. Παρά ταύτα, στο ίδιο αυτό άρθρο της, ή έφημερίδα αναφέρεται στην περίπτωση νέας γυναίκας, πού μέ δάκρυα δήλωνε ότι βρισκόταν εκεί παρά τή θέλησή της και άρνιόταν νά παντρευτεί μέ τό ζόρι...

Μέχρι τό 2010⁹, ό Μούν -πλησιάζοντας τά 90 του χρόνια- και ή σύζυγός του, οί «τέλειοι γονεΐς» κατά τήν οργάνωση, αντιμετώπιζαν πολλές δυσκολίες, ειδικά από τά κατά σάρκα παιδιά τους.

Πολλοί ήταν οί διάδοχοι του «μεσσία», έτοιμοι νά αναλάβουν τήν «οργάνωση χρυσωρυχείο». Πρώτος, ό Χίο Τζίν Μούν (Hyun Jin Moon)¹⁰, μεγαλύτερος γιός και έπίδοξος τότε διάδοχός του, πρόεδρος τής φοιτητικής οργάνωσης του Μούν, CARP¹¹, έχασε τό κϋρος του, όταν έξετέθη σέ Αμερικανικό Δικαστήριο ως χρήστης ναρκωτικών και βασανιστής τής συζύγου του, τήν όποία ξυλοκοπούσε. Η σύζυγός του, Νανσούκ Χόνγκ (Nansook Hong), ή όποία ήταν 15 έτών όταν παντρεύτηκαν, απέδρασε από τό «στρατόπεδο» των Μούν μαζί μέ τά πέντε παιδιά τους κι αργότερα έγραψε τό βιβλίο: «Στή σκιά των Μούν: ή ζωή μου μέσα στην οικογένεια του αιδεσιμότατου Σάν Μυούνκ Μούν» (In the Shadow of the Moons: My Life in the Reverend Sun Myung Moon's Family). Ο Χίο Τζίν Μούν πέθανε τό 2008, στά 45 του χρόνια από καρδιακή προσβολή.

Ο Χέουν Τζίν Μούν (Heung Jin Moon) 2ος γιός του «μεσσία» πέθανε σέ ήλικία 17 έτών, τό 1984, σέ αυτοκινητιστικό δυστύχημα, πού έλαβε χώρα στό Χάιντ Πάρκ τής Νέας Υόρκης, όταν τό όχημα πού οδηγούσε υπό βροχή συγκρούστηκε μέ έλκυστήρα.

Τόν Οκτώβριο 2009, ανακοινώθηκε ότι ό Μούν θά μεταβίβαζε τόν έλεγχο τής οργάνωσης

στούς τρεις από τούς υπόλοιπους γιούς του, όμως οί δύο διαφώνησαν για θέματα διαχείρισης τής πατρικής αυτοκρατορίας... Έτσι, ό Χίγυανγκ Τζίν Μούν (Hyung Jin Moon), 7ος και νεώτερος γιός τής οικογένειας, ήλικίας 30 έτών, γνωστός και μέ τό όνομα Σών (Sean), μέ σπουδές στό Χάρβαρντ, έγινε πρόεδρος τής «Αδελφότητας τής Οικογένειας για τήν Παγκόσμια Ένότητα και Ειρήνη» (Family Federation for World Peace and Unification) -τίτλο πού χρησιμοποιεί ή οργάνωση από τό 1994-, προήχθη σέ «θρησκευτικό διευθυντή» και σήμερα είναι ό διάδοχος και ή κεφαλή τής οργάνωσης του πατέρα του¹².

Ο μεγαλύτερος αδελφός του Χίγυανγκ Τζίν, ό Χιούν Τζίν Μούν (Hyun Jin Moon), 3ος γιός του «Κυρίου τής Δευτέρας Παρουσίας», γνωστός και μέ τό όνομα Πρέστον (Preston), ήλικίας 40 έτών, είναι σήμερα υπεύθυνος για τίς διεθνείς δραστηριότητες τής οργάνωσης.

Όμως υπάρχει και μία θηλυκή «αιδεσιμότατη» Μούν. Πρόκειται για τήν Ίν Τζίν Μούν (In Jin Moon), 2η κόρη του Μούν και αδελφή των άνωτέρω. Η «αιδεσιμότατη» Ίν Τζίν Μούν, είναι αρχηγός τής κίνησης στις Η.Π.Α. σέ έθνικό επίπεδο. Η κόρη της, Αριάνα Μούν (Ariana Shin Sun Moon), είναι φοιτήτρια στό Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ και μέλος του «Αγωνιστικού Τμήματος Χορού» του Πανεπιστημίου. Μάλιστα, παραδίδει δωρεάν μαθήματα χορού μέ τήν συνεργασία του πρώην πρωταθλητή ελεύθερου μοντέρνου χορού, Ίαπωνικής καταγωγής, Χιροφούμι Σακαμότο (Hirofumi Sakamoto). Τά μαθήματα αυτά πραγματοποιούνται στό Κέντρο «Lovin' Life Learning Center»¹³, στή Ν. Υόρκη, στό Κέντρο τής «Ένωτικής Έκκλησίας».

Στήν ιστοσελίδα του Κέντρου ή «αιδε-

9. FAIRnews, Ιανουάριος 2010 (Time Out, 21-27 November 1985).

10. <http://www.trueloveking.net/index-104.html>

11. Collegiate Association for the Research of Principles (Ακαδημαϊκή Ένωση για τήν Έρευνα των Αρχών). Βλ. «Διάλογος», τ. 61, σσ. 1-4.

12. <http://edition.cnn.com/2012/09/15/world/asia/south-korea-moon-funeral/index.html>

13. «Κέντρα Έκπαίδευσης Αγάπης Ζωής». Φορέας τής «Ένωτικής Έκκλησίας» για τόν έκσυγχρονισμό τής λατρείας μέ στόχο τήν ένταξη νέων μελών νεαρής ήλικίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

25 Ιουλίου 2013

Αγαπητό μου περιοδικό

Πρωτίστως ζητώ να μέ συγχωρέσετε πού καθυστέρησα να σας ενημερώσω για τη στάση μου στη συνέχεια αποστολής του «Διαλόγου». Τά προβλήματα της καθημερινότητας και οι επιτακτικές βιοποριστικές ανάγκες δέν μου επέτρεψαν να σας γράψω νωρίτερα.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι τά τεύχη τά παραλαμβάνω κανονικά και τά διαβάζω μέ μεγάλο ενδιαφέρον. Ο «Διάλογος» είναι πυξίδα στη ζωή του Ορθόδοξου χριστιανού.

Είμαι 49 χρονών και πατέρα δύο παιδιών. Ανατράφηκα από οικογένεια πιστών Χριστιανών μέ τακτική κατήχηση και έκκλησιασμό. Δυστυχώς στά 18 μου έκανα μιά περιττή θά έλεγα επανάσταση. Η πρόοδος τών θετικών επιστημών, ή έντονη παρουσία άλλων θρησκειών και δογμάτων και οι κακές επιρροές του φιλικού περιβάλλοντος μέ οδήγησαν στην άρνηση

και στην αποστασία. Στη Γραφή όμως λέει ότι ο Θεός, λυχνάρι πού καπνίζει δέν θά τό αφήσει να σβήσει. Έπειτα από 10 χρόνια και αφού γνώρισα διάφορα φιλοσοφικά ρεύματα, δόγματα και αίρέσεις, επέστρεψα.

Εύχαριστώ τον Θεό πού μέ κράτησε.

Μέσα από την αποστασία μου γνώρισα καλύτερα τον Χριστό και γύρισα δυνατότερος. Ίσως να ακούγεται παράδοξο, αλλά έτσι είναι. Κάθε νοήμων άνθρωπος πού έχει την διάθεση να έρευνήσει, στον Χριστό θά καταλήξει. Η άγνοια είναι εκείνη πού μās οδηγεί μακριά Του. Αυτός είναι ή μόνη Οδός, τό Φώς και ή Αλήθεια.

Ο «Διάλογος» είναι θώρακας πού πάνω του σπάζουν τά βέλη του πονηρού. Σας παρακαλώ πολύ, μη διακόπτετε την αποστολή του. Σήμερα μās χρειάζεται περισσότερο από ποτέ.

Μέ εκτίμηση

I. Ψ.

σιμότητα» Ίν Τζίν Μούν έχει δηλώσει τά έξής: «Πρέπει να επιτρέψουμε στους νέους μας να εκδηλώνουν μέ πολλούς τρόπους τή Θεϊκή τους ιερότητα, πού είναι δώρο θεού. Ο χορός είναι μιά έκφραση τής παγκόσμιας γλώσσας. Αυτό μπορεί να διαπιστωθεί σε κάθε τάξη, όπου συνυπάρχουν χορευτές από διαφορετικές κουλτούρες και ηλικίες πού κυμαίνονται από 12 έως 65 έτών, διασκεδάζοντας και περνώντας καλά».

Η «αϊδεσιμότητα» κόρη του Μούν –στην όποια καταλογίζονται διάφορα σκάνδαλα¹⁴,

14. <http://howwelldoyouknowyourmoon.tumblr.com/post/31000364046/in-jin-moons-adultery>

στις Κυριακάτικες συναθροίσεις τής όργάνωσης, χρησιμοποιεί ήχογραφημένα κηρύγματα μιάς μελέτης της στό Χάρβαρντ πάνω στην ευτυχία. Όμως υπάρχει πολλή δυστυχία στις τάξεις τών όπαδών, έλλειψη ένότητας, αριθμητική μείωση –τά μέλη τής «Ένωτικής Έκκλησίας» υπολογίζονται σε 110.000 περίπου κι όχι έκατομμύρια- και καθοδική πορεία σε κάποιες επιχειρήσεις τής όργάνωσης.

Όσον άφορα στό τί έπιφυλάσσει τό μέλλον στις δραστηριότητες τής όργάνωσης Μούν, μετά τον θάνατο του ίδρυτή της, κανείς δέν τό γνωρίζει άκόμη.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Από τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Έκκλησίας τής
Ελλάδος, 89,5 FM, μεταδίδεται ή έκπομπή:
«Άλλοτρίωση δόγματος - άλλοτρίωση ήθους». Σάββατο, 17.00-17.30.
Έπιμελείται καί παρουσιάζει ό Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Από τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Πειραϊκής Έκκλησίας, 91,2 FM,
μεταδίδονται οί έκπομπές:

α) «Άντιαιρετική Δράση». Σάββατο, 14.15-15.00.

Έπιμελούνται καί παρουσιάζουν
ό Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός καί ό κ. Δημ. Κόκκορης.

β) «Σεμινάριο Όρθοδόξου Πίστewς», Σάββατο, 18.00-19.00.

(Άναμεταδίδονται οί όμιλίες πού πραγματοποιούνται στό Ένοριακό
Κέντρο του Ι. Ναού Αγίας Παρασκευής Αττικής, κάθε Κυριακή).

Ίστοσελίδα τής ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:

www.ecclesia.gr, e mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ίστοσελίδα τής ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:

www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM

e mail: aireseis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

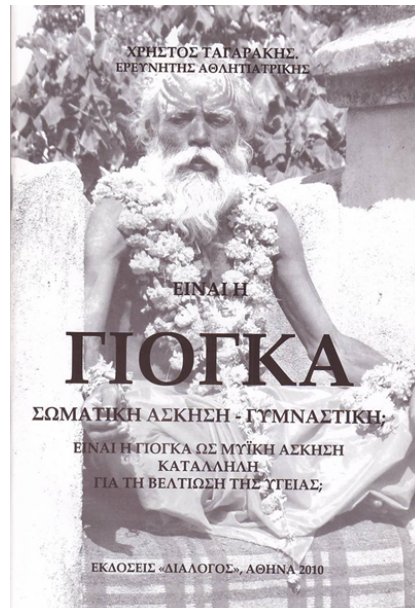
Ίστοσελίδα τής Π. Ε. Γ.: www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΑΓΑΡΑΚΗ, ΕΡΕΥΝΗΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΙΝΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ;

Είναι ή γιόγκα ως μυϊκή άσκηση κατάλληλη για τή βελτίωση τής υγείας;

Εδώ καί αρκετές δεκαετίες, όρισμένοι κύκλοι
προβάλλουν στό δυτικό κόσμο τή γιόγκα
ώς ιδανική μορφή σωματικής άσκησης.
Επίσης γίνονται μαθήματα-σεμινάρια γυμναστικών
ασκήσεων, διδάσκονται στάσεις καί κινήσεις του σώματος,
όπως αυτές εφαρμόζονται
στόν ινδουισμό καί στόν βουδισμό (γιόγκα).
Στό παρόν κείμενο γίνεται προσπάθεια νά παρουσιαστεί
τό θέμα μέ τόν απλούστερο δυνατό τρόπο.
Σκοπός τής μικρής αυτής εργασίας είναι νά μπορέσει
νά αντιληφθεί ό καθένας, ανεξαρτήτως
τών θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων προτιμήσεων του
τίς διάφορες πλευρές του ζητήματος.
Η σωματική άσκηση είναι κοινό αγαθό, όπως καί ή
ελευθερία. Ό κάθε ένας έχει τό δικαίωμα νά γνωρίσει
ποιά είναι ή αλήθεια για τό συγκεκριμένο θέμα.
Μόνο έτσι, θά είναι σέ θέση νά επιλέξει ελεύθερα,
αυτό πού ό ίδιος κρίνει ως σωστό.
Η μελέτη γίνεται μέ βάση τίς σύγχρονες απόψεις τής
ιατρικής, τής αθλητιατρικής καί τής θρησκευολογίας.

Σελίδες: 40. Τιμή λιανική: 2 €.

Πώληση χονδρική (για βιβλιοπωλεία) & λιανική: Εκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.

Γιά αποστολές «έπί αντικαταβολή»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΣΟΥΡΟΥ Δρ. Θ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Ο ΝΕΟΠΑΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ»

«... Τό φαινόμενο του “νεοπαγανισμού”, ως μιᾶς ἀπό τίς πολλές “ἀτραπούς” τῆς “Νέας Ἐποχῆς”, δημιουργεῖ σύγχυση στους Ὀρθόδοξους Ἕλληνες καί ἀποτελεῖ ἕνα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα καί ὄχι μόνο.

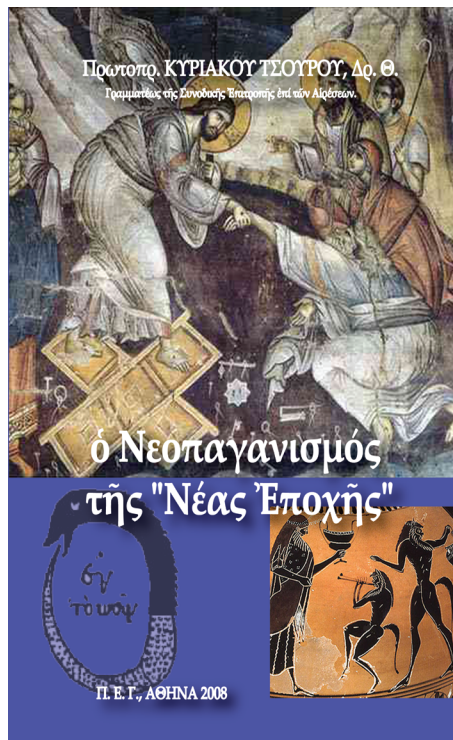
Τό σύνθημα, πού ἀκούγεται στόν “χώρο” αὐτό:

“ἢ Ἕλληνας ἢ Χριστιανός”, καίτοι γιά μᾶς οὐσιαστικά εἶναι ἕνα ψευδεπίγραφο δίλημμα, δέν πρέπει νά ὑπερεκτιμᾶται, ἀλλά οὔτε καί νά ὑποβαθμίζεται.

Πολύ περισσότερο, ὅταν τά Ἑλληνικά “ἀρχαιολατρικά” ρεύματα δραστηριοποιοῦνται ὡς ἕνας “νέος ἀντιχριστιανισμός” καί, σέ ἀρκετές περιπτώσεις, μέ ἔντονο ἐθνικιστικό χαρακτήρα.

Ἡ ἀντιπαράθεσή τους πρὸς τόν Χριστιανισμό συνοδεύεται συχνά ἀπό φανατισμό καί ἀκρότητες, προκατάληψη, ἀπειλές καί ὕβρεις, ἀπαξιοτικές ἐκφράσεις, ἀνεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, ὑπερβολές, διαστρεβλώσεις, ἀβάσιμους ἰσχυρισμούς καί ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης τῶν λεγομένων καί γραφομένων.

Χρησιμοποιοῦν διχαστικά συνθήματα, πού ἀπειλοῦν νά πλήξουν τήν ἐθνική μας ὁμοψυχία καί νά διχάσουν τούς Ἕλληνες σέ “Ἕλληνες” καί “Χριστιανούς”.

Σελίδες: 696. Τιμή λιανική: 25 €.

Πώληση χονδρική (γιά βιβλιοπωλεῖα) & λιανική: Ἐκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.

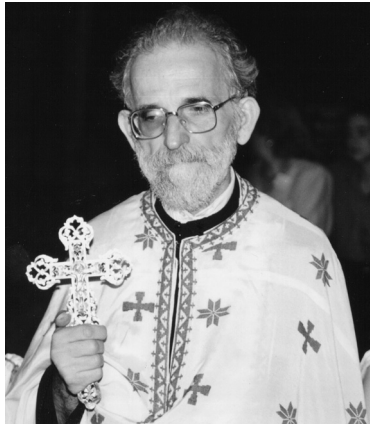
Γιά ἀποστολές «ἐπί ἀντικαταβολῆ»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν καί ἐφέτος, στά πλαίσια τῆς Π. Ε. Γ., οἱ ἐξῆς Ὅμαδες Μελέτης τοῦ Σκη-
νικοῦ τῶν Αἱρέσεων καί τῆς Παραθρησκείας:

1. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῆς Ἐταιρείας «Σκοπιά» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά». Κάθε Πέμπτη, 5.30'-6.30' μ.μ.
2. **Ὅμαδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ τῆς «Νέας Ἐποχῆς» (Γκουρουϊστικές, Ἀποκρυφιστικές, Ἐναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ὁμάδες). Κάθε Πέμπτη, 7.00'-9.00' μ.μ.
3. **Ὅμαδα Μελέτης** τῶν Προτεσταντικῶν- Πεντηκοστιανῶν κινήσεων. Ἀνά 150ή-
μερο, κάθε δεύτερη Τρίτη, 6.00'-8.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σέ αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (Ἀποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. ἐπι-
κοινωνίας: 210 6396 665.

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Η Ὁρθοδοξία μας».
2. «Η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντική ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλίαρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγική».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλλημεία» (τεῦχος 3ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεύχη 11ο-15ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεύχη 16ο-20ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρά Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κυριακού Κυριαζόπουλου, «Σαιεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στὸ Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἀσκήση-γυμναστική;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἱστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johnes, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.